

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU HETILAP

MEGJELEN MINDEN SZOMBATON.

Elofizetési ár

egy negyedévre 1 frt, félévre 2 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. tized 265. szám, ócz. Fried Józsefné urnó házában, hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket

és nyilttéri közleményeket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít.

A moloch.

(M.) A régi pogánykor bálványimádása egy istenséget állított e néven, amelyről a biblia hagyománya feljegyzí, hogy telhetetlen volt az áldozatok elfogadásában és felemésztésében. A bálványimádás emelte nálunk Moloch-chá a körös-tisza-marosi ármentesítõ és belvízszabályozó társulatot, a mely fennállása óta majdnem minden rendes és rendkívüli közgyűlésen 100 és 100 ezrekre menõ kölcsönöket kér és szavaztat meg a nélkül, hogy csak reményt is nyújtana ahhoz, hogy ennek egyszer vége lesz; a nélkül, hogy csak tördödni látszanék azzal, hogy egy-egy ilyen százezres kölcsön mindinkább súlyosbíttja, sőt elviselhetetlenné teszi az érdekeltség helyzetét, a mely érdekeltség immár azon a ponton áll, hogy inkább hajlandó lenne, olykor-olykor a víz által elöntve látni földjét, mint árvíz nélkül az évről-évre növekvõ költségek özöne által tétetni magát tönkre.

A dolgok ilyenén állásában nem is csoda, ha az érdekeltség kisebb ve szélynek tartja, ha az árvíz olykor-olykor megfuttja is földjét; mint látni azt, hogy a folyton növekvõ terhek folytán apránként mint lesz a valami-

ből semmi s tüdővésztes betegként számlálgatni lételének perceit.

Mert amaz esetben a veszély elmultával földjét ismét használhatja, ez megmarad neki továbbra is, míg emebben az esetben éppen azt veszti el, a mi lételét, egzisztenciáját továbbra is biztosítaná. Amaz esetben csak a tõke részleges használata megy veszendõbe, emebben maga a tõke lassanként emész-tõdik. Amabban az esetben szenvedett kárára adóelengedés vagy leírásban részesül, emebben annak terhe is nyomja.

Azt hisszük, nagy ideje már, hogy feltehetnénk e kérdést: „quo usque tandem?“ Sõt ma már bizonyos, hogy itt az ideje, mert a f. évi június hó 28-án Hmvásárhelyen megtartott rendkívüli közgyűlésen ismét 320 ezer forint ideiglenes kölcsön felvétele határozattal el s ezzel a társulat eddigi kölcsönöit másfél millióra szaporodtak fel.

És ugyan mikre szükséges ez a 320 ezer frtos kölcsön?

Legnagyobb részben oly építkezések eszközzésére, a mely építkezésekre az 1884. évi 23. t.-cikkben, az érdekeltség által felvenni engedélyezett 10 milliós kölcsönből kellett volna fedezetet nyerni.

A fentemlített törvényezik 1. §-a ugyanis a felveendõ kölcsön tekintetében rendeli, hogy az: az 1881. évi 52. t.-cikk alapján a Tisza balpartján, a Körös és Maros között fekvõ terület árvédelmére, Békéstõl a Körös balpartján a Tiszáig, onnan a Tisza balpartján a Maros torkolatáig és a Maros jobbpartján Apátfalvaig terjedõ védõtöl-téseknek teljes biztonságot nyújtó méretekkel való kiépítésére államilag már elõlegezett, valamint a közmunka és közlekedési miniszter által f. évi márczius 23-án beadott jelentés szerint, az 1884. évben végrehajtandó építkezésre és az ártérfejlesztés teljes keresztülvitelére meg szükséges összegeknek fedezése végett engedélyeztetik.

És mégis a f. évi június hó 28-án Hmvásárhelyen tartott rendkívüli közgyűlésen felvenni határozott 320 ezer frtos kölcsönbõl: az ártérfejlesztési vállalkozást végkielégítésére és az ártérfejlesztési munkálatok végbevezésére, többbrandbeli zsilipépésekre, a

T Á R S A.

A puszta templom.

Elbeszélés. Irta: Pilcz Mór.

(Folytatás.)

(4)

— Jézus, Mária, szent József! sikoltott a csaplórosné; mily szerencsétlenség! Hogy ez a boszorkány éppen itt haljon meg, a mi ajtók elõtt! Jaj, jaj nekem, édes Istenkém! ezt túl nem élem! Ez valami nagy szerencsétlenséget jelent!

Sírt, a kezét fordította szörnyű félelmében, míg a vásárosok némán, szemlátomást mélyen megbatva figyeltek az ebek nem szüno vonására.

Csak a hajdú és az öregbérés nem osztoztak az általános rendületben.

— Hagyjon fel a gyerekes jajtatással asszony! kiállt az öregbérés. Nezzünk ki az úra. Hiszen csak nem hagyhatjuk azt a vén asszonyt ott a nyitl országoton? Jöjjon!

— Mit? mit? Talán elment kenudek az esze! Én menjek ki, éjfélok ahhoz a boszorkányhoz? Menjen kigyelmed, ha kedve tartja, akár a melységes pokolba — de én tudom, egy tapodtat se megyek innen!

— Ej, mit! Hagyjon fel az ostoba beszédeivel boszorkányok és ördögöségek ról! Palkó öcsém, fordult felig bosszusan, fél tréfával a hajdúhoz, menjünk ki ketten. Hozzuk be azt a holt tüzes sárkányt ide a tedél alá.

— Micsoda! Mit hallok? Te jöttment! Te pokolra való! Az én házamba akarjátok

behuzolni a dögöt! Semmirevaló gazonk! Pogányok! Be akarjátok piszkolni ezt az igaz keresztény hajlékot az ördög motolla jával! Inkább megfojtanak benneteket, szontalan rongy csavargók, senhogy ezt türjem! Ide, öregem! Hol a fokos! Ti is — fordult a vendégekhez — segítsetek, hadd tapossam ki a belét ennek a két ördögzimbórnak! Ide, segítség!

A holt boszorkány behozatala fölött érzett aggodalom kellõ bátorságot kölcsönözõ t a fogvaczogva elõvászorgó csárdásnak is, hogy javszekló, dübölõ tajtékzó életparjának segélyére jöjjon; egy pillanat alatt ugrott elõ magasra emelt fokosával és zárta el a két idegen elõl a kivezetõ útát. A vásárosok közt is veszedelmes morgás keletkezett a két idegen ellen, az asszonyok a csaplórosnéval versenyt javszekeltek és feutéltek a fõfikat a támadásra.

A két idegen egyetértõ pillantást váltott, aztán mindketten egyszerre multtak a ptykés dolmány belsõ zsebébe, honnan keményen töltött dupla csövü pisztolyok kerültek elõ.

— Csend legyen! parancsolá az öregbérés, lábukén szegve hátra a fejet, miközben lábával nagyot dobantott. Senki ne mozduljon! Ti örült szoknyások s megveszekedett gatyás vén asszonyok, szgyeljétek magatokat ostoba boszorkány-rettegéstekér!

A dörgõ parancsszó, még inkább a töltött pisztoly látása nem téveszt el hatását. Egyszerre mély csend lón, hogy szinte hallani lehetett az aggodalmasan dobogó

szívek kopácsolását. Mintha gyökeret vert volna a lábuk, mozdulatlanul, némán álltak körben az emberek.

— A vén asszonyt azonnal behozzuk, ha mondom! harsogott a öregbérés szava. Azonnal! Én parancsolom: Patonay zsandár ezredes! El onnan, az ajtótol!

— Jaj, istenem! hebegé a csárdásné féltéken elvonulva, míg férje ismét a kárméntõ mögé menekült s a tobbi, még inéut öni-vágni kész fölhevült vendég is tejt összedugva húzódtól félre a padokhoz.

Patonay neve messze vagy határban csodás varázsszal bírt. A tisztelet, mellyel iránta viseltettek, nem pusztán a hivatalos állást illette, amelyet elfoglalt.

Patonay, igazi tüzes huszárvér, nem volt közönséges zsandártiszt. Mint gazdag, bírtokos közmense egyáltalán nem szorult rá a nehéz, farszót s amellett veszedelmes szolgálatra. De minthogy Taliánországban sem lehetett már hadakozni, otthagya a huszárkapitányi bõjort és hazajött, hogy leg-alább a „szegénylegények“ ellen viseljen háborút.

Patonay sportszerűen ütö a rablok elleni harszát, hogy más talán medvékre, farkasokra vadász. A veszély volt életelém. Nem elégedett meg azzal, hogy kiinn a szabad pusztán üldözze a rabló nepet: minden elképzelhetõ árhahaban olykor napokig lesben állt, hogy a közveszélyes betyárok buy helyeit, leginkább pedig az orgazdák tanúait kikémlelje.

Majd toagyokba burkolva, mint nyomorék koldus járta be a vásárokat; majd

körös tarcsa-gyomai töltés végleges kiépítésére szükséges összegek fedezetnek, holott az említett törvényszakaszerint ezek a 10 millió kölcsönből lettek volna fedezendők s a 10 millió kölcsön megszavazatása idejében mind ezeknek kiépítése és teljes fedezése lön kötelezően megígérve s annak idejében a felveendő kölcsön ijesztő nagyságát, minden szükségesekek bevégzésével szépitgették.

Hova lett hát akkor a 10 millió s mire fordították azt, ha azóta ismét másfél milliót kellett a társulatnak befektetnie s mindezek dacára a vízvédelmi mű mai napig sincs befejező? Önkénytelenül is felmerül ez a kérdés a történetk után, ahogy felmerült a mostani rendkívüli közgyűlésen is, mire a társulati főigazgató kénytelen volt kijelenteni, hogy a 10 millióból a társulatnak egy garasa sem maradt, hogy az a kormánybiztosi számadásokban kellőleg okmányolva teljesen elszámoltatott. Szomorú valóság!

Nem célunk ezek felhozakodásával bizalmatlanságot kelteni. A társulat elnökét, főigazgatóját oly egyéneknek ismerjük, kikben teljes garancia van a társulati ügyek pontos és lelkiismeretes vezetésére és érdekei megóvására nézve s szeretjük hinni, hogy ellenőrző tisztüket a szakaszigazgatók évi költségvetései tárgyában is minden személyi tekintet félretekintésével gyakorolják.

Megvagyunk győződve róla, hogy a társulat fennállása óta mind újabbban kért és igényelt kölcsönök nem céltalan kiadások fedezésére, szükségtelen építkezések megépítésére használtattak fel, hanem a sikeres védekezés céljából foganatosított s a kormánybiztosságról a 10 millió elköltése után a társulat nyakába szakadt kényszerű építkezések keresztülvitelére.

De éppen, mert a társulat a kor

mánybiztosság által ily kényszerű helyzetbe sodorottak, úgy a társulat, mint saját jólfelgott érdekük megóvása s az őket néfán érhető vádaskodás kikerülése, elhárítása céljából elengedhetlennek tartjuk, hogy — ha már attól az időtől kezdve, a mikor módjukban volt, mindaddig nem tették is — ezután a legközelebbi alkalommal, a helyzetet teljesen felvilágosító s a társulat ügyeinek állását részletesen tájékoztató nyilatkozatot tegyenek, nehogy az érdekeltség saját ügyében tapogatózásra, találgatásra legyen utalva, hanem ismerje azt teljesen, ahogy mindenkinek illik és kell a maga ügyét, baját ismerni.

Hisszük, hogy felszólalásunk nem lesz eredménytelen.

A szentes hm-vásárhelyi vasút

kiépítésének ügye lesz kétségkívül legfontosabb tárgya a f. 11-én kezdődő vármegyei rendes közgyűlésnek. A merre tekintünk, körülöttünk mindenütt, minden vármegye oda törekszik első sorban, hogy egyes községei helyi érdekű megyei vasúti hálózattal kösse össze, melyek a helyi forgalom emelését előzzék. E tekintetben nincsen geográfiailag kedvezőtlenebb fekvésű vármegye a mieknél. A Tisza folyó egész hosszában ketté szeli s a két rész közt vasúti összeköttetést hozni létre csak nagy kerülőúton, vagy óriási áldozattal épült hidon át volna lehetséges, akkor: ha a kormány vasúti politikája egyáltalán megengedné, hogy a szab. osztrák-magyar állanvaspálya csongrádi szárnyvonala, a Tiszán át a szentesi állomáshoz beköttesék. Ez oldalról tehát a közvetlen összeköttetésről jóformán le kell mondanunk s legálabb arra törekednünk, hogy vármegyénk balparti része nyerjen közvetlen vasúti összeköttetést. S e törekvés megvalósulása volna a szentes-vásárhelyi vasút oly kiépítése, hogy az Szegvárt és Mindszentet is közvetlenül bevonja a hálózatba.

Sajnos, hogy ez az ügy annyi ideje képezi vita tárgyát, a nélkül, hogy egyetlen lépéssel is közeledne a megvalósuláshoz.

Az érdekeltek részéről csakis Szegvár és Mindszent köztségben tapasztalunk eddig, könnyen érthető nagyobb áldozatkészséget. Hódmező-Vásárhely, a maga szűkekléségében, csekély — mondhatnók semmi áldozatra sem hajlandó és kénytelenek vagyunk elismerni, hogy, ha e vasúttal, forgalmi szempontból mitsem nyerhet, amint tényleg nem nyer, ha pusztán és kizárólag megyei vasút jellegű fog bérni — tőle nagy áldozatokat nem is kívánhatunk.

Hátra volna még Csongrádmegye, mint legfőbb érdekelte és Szentes.

Szentesről nem szabad e vasútépítésnél újabb terhek elvállalását várni. Saját vasútjának egészen saját erejéből történt kiépítése eléggé igénybe vette pénzejét s ha most a továbbépítésnél az érdekeltségnek díjtalanul engedi meg az állomásába bekötést, hozzá esetleg 40—50 ezer forint meg megszavaz: úgy a legvégső határig elment az áldozatkészségben.

Összegezve mindezt: Várárhely, Szentes és Szegvár 50—50 ezer, Mindszent 100 ezer forint hozzájárulással, ha még a kincstár 100 ezer forintját, mit postaszállítás megváltása czímfén bizonyára hajlandó lesz megadni, hozzávéssük, ez együttesen 350 ezer forint. és így Csongrádmegyének még 250 ezer forint kellene a f. ho 11-iki gyűlésen megszavaznia, hogy a vasútépítéshez szükséges tőke együtt legyen és az érdekeltség megalakuljon.

Ugyde Várárhely csakis az esetre ígerte az 50 ezer forint, ha az összeköttetés Szentesrel közvetlen lesz, ellenben Mindszent is csak úgy ad 100 ezer forint, ha az állomás legfeljebb 1 kilométer távolban lesz a községtől, ellenesetben csak 50 ezeret hajlandó adni.

Hogy ez uton, ha az érdekeltek mindenike mereven ragaszkodik a maga álláspontjához, soha sem jön létre egyezés érdekeltség: ezt nem is kell demonstrálnunk.

meg kormosan, szurtosan, mint drótostót vagy heróid melengette tagjait valamely élénk közlekedésű hídfőnél, hogy az azon menőket megfigyelje. Így aztán nemcsak a legmegbízhatóbb kéme volt önmagának, ki kipuhította a betyárok bűnhelyeit és az országkát kiletét: hanem rettenhetetlen bátorágának és lélekjelenlétének, e vándorlásában nem egyszer sikerült a banditákat tetten érni és az igazság kezébe szolgáltatni.

Nem egy csúdság vagy becsületlennek vélt gunda került így váránlái a börtönbe és látta a szegény legényekkel újott tiikos viszonyát elalúlvá; és milyen nagy volt aztán az így hurokra kerültnek ijedelme, mikor a rettegést zsandárezredesben a koldúrra vagy drótostóra ismert, kinek az előző napj megvetéssel dobott oda egy darabka száraz kenyert.

Lassanként — ily hőstettek árán — Patonay elérte azt, hogy elterjedt a közhit: miszerint testét nem járja a golyó s ördögöségénél fogva mindenütt ott van látandó. Úgy rettegte a vidék, akárcsak magát Rózsá Sándort — persze csak azok, kiknek volt mitől félnök.

A Konkolyi csárda csaplóra és csaplórosnéja sem lehetett éppen tiszta lelkiismerettel s minen a félelem és remegés, mely őket a zsandárezredes nevének halálára elfogta.

Patonay nem gyönyörködött hosszasan a hatásban, melyet nevének pusztá megvezése előidézett, hanem társával, ki egyike volt legvakmerőbb altisztaíneik, kíséretét a szabadba, hogy a boszorkány Jutka hulláját fedel alá hozza. Az ebek vonfása nyomra

vezette őket. Ahol az országút jobbra ka nyarodott a csárdaépület sarkánál, néhány lépéssnyire az ároktól szaglásztak körül az ebek egy — a gyp pásztján elterülő sötét tömeget.

A két férfi közleledtekor morogva, fog csikorgatva vonultak félre a lomposok, mintegy érezve, hogy nem euleséges szándék kal közlelednek.

Patonay lehajolt az élettelen testhez, megragadta göröcsösen keblehez szorított kezei egyikét, megtapintotta ütérét s aztán kiserőjéhez fordult:

— Eszébe sincs a szipityóának a meghalás. Olvan eleven, akár te vagy én!

Majd kiserletet tén, hogy a mozdulatlan nehéz ájulásból felrizza.

— Hej, anyuk! Hallod? Nem jó fekvés esik itt! No, kelj fel hát, különben olyan náthát kapsz, hogy Belzebub konyháján sem izzadod ki soha! Hej, fel! fel!

De sem a rázás, sem a költögetés nem használt. A vén asszony csak halk hörgéssel lelett és mozdulatlan maradt.

— Fogd meg, fiam! Vigyük be a banyát! Egy kupicza pálinka majd életre hozza odabent.

A csaplóra és neje vendégeikkel együtt elmenekültek, ahogy Patonayt a vélt boszorkány hullájával látták visszatérni. Üres lett az ivó, mikor az elaléltat behozták és a fal mellett álló hosszú asztalok egyikén végigfektették.

— Ez az ostoba, babonás nép elhűt! jegyzé meg Patonay, mikor körülékinve, egy villogó szemű kandúrón kívül semmi élő lényt sem látott az ivóban.

— Szaladj fiam, kiattott aztán az örmesterre, hozd zaporán egy csobér hideg vizet és tereszd elő az emekült asszonyok egyikét.

— Futok, ezredes uram! Patonay egyedül maradt a híres boszorkányval.

Síri esend volt az ivóban, melyet csak a kandúr egyhangú dorombolása zavart meg. Patonay felragadta a cserép mécesét, hogy piszkos, komos fejevénel az öreg asszonyt közlelebről szénügyre vegye.

A halk hörgés megszűnt, imént még göröcsösen kebleire szorult kezei mereven csúgtek le két oldalán, a halál mozdulatlanságával feküdt a szennyes rongyokba burkolt hosszú, sovány alak a korcsmaszton. Ahogy kiint elesett és a földön göröcsösen vonaglott, a vén asszony fejkendője lecsúszott a nyakába és hofehér, tömört haja elborítá magas homlokát, porlepte, ezer barázdála szántott vonásait.

Patonay leldotta nyakából a fejkendőt és végig simta vele a vén asszony arcát, megfirtítá azt az út porától.

Mély sohaj emelte az elalélt keblét.

Patonay szünetelt és feszült figyelemmel nézte az elernyedt vonásokba lassan visszatérő élet jelenségeit.

S ahogy ismét nézte, figyelte: saját szerű, soha nem ismer érzés fogta el keblét. A vasszívű férfi, ki húsz csatában ismerte meg a halál borzalmatát, úgy érezte, hogy most halálélelem fogja el s körülötte síri kísértetek járnak a haláltáncot.

(Vége lev.)

Kívánatos volna hát, hogy kölcsönös engedelmények árán egy kompromisszum jöjjön létre az érdekeltek közt, amely lehetőleg minden igényt kielégítsen.

Tudgathatatlan, hogy Vásárhely mitsem ér el azzal, ha Szegvár—Mindszentet át hosszabb vonalú összeköttetést nyer a fővárossal mint akár Szegeden, akár Csabán át Viszont meg kétségtelen, hogy nevezett két községtől csak úgy szabad áldozatot köve teln, ha állomást kapnak.

Ez a két érdek, illetőleg ellenérdek az, amelyet ki kell egyenlíteni s azt hisszük ez ki is egyenlíthető azzal, ha a vasút nem kanyarodik be egészen Mindszent község alá, hanem Szegvár és Mindszent közt, a két község a vásárhelyi országútnak felől, körülbelül a Ludas-érnél közös állomást kap.

Jóllehet Mindszent ez esetben csak 50,000 forint szavazna meg a költségeket, de a vonal 3—4 kilométerrel megrövidülne ez által, s az építkezési költségek is csökkenének tetemesen, ezenkívül pedig, — ami az érdekeltek létrehozatalára a legfőbb — részben Vásárhelyi óhajja is kielégítést nyerne.

Különbön meglátjuk: mit határoz a megyegyűlés többsége. Mert ha esetleg 100,000, 150,000 forint szavaz meg a vasúttal építés céljaira, mint ahogy tudomásunk szerint javasoltatni fog, úgy az érdekeltség létrejötté föltt már eleve kimondhatjuk a halált.

Mindenesetre jó lesz megfontolni úgy a megye hozzájárulásának mérvét, mint a fent kifejtett kompromisszum lehetőségét, nehogy a súlyos makacszkodás miatt hajótörést szenvedjen az egész ügy.

Még egyszer a polgári leányiskoláról.

A „Szentés és Vidéke” mult számában „Polgári leányiskola” cím alatt a dr. Kardos Albert úr tollából egy cikk látott napvilágot, melyre vonatkozólag legyen szabad észrevételeimet a következőkben előterjesztem:

Az idézett cikk kezdetét képező azon panaszhoz, illetőleg vádhoz, mely a polgári leányiskola további fejlesztése ügyében tanúsfőt mulasztás czímen a kir. tanfelügyelő és az iskolaszék ellen irányul, előzetesen hozzászólói főöslegesen tartom, mert megvagyok győződve arról: hogy bárki, aki a körülményekkel számot vet s nem akar a kárák is okvetlenül csomót találni, minden bizonyítgatás nélkül beátja, hogy se a kir. tanfelügyelő, ki a Mácsai-ház megvételének tényében bizonyára örömmel látta az iskola kiegészítésére vonatkozó, unszolgatás nélkül is megrettet kezdeményező lépést, se az iskolaszék, melynek a nevezett épület megvételéről hivatalos tudomása nincs is, e tekintetben nem hibásak. De a cikkről úr azon állítása felett sem kívánok hosszabbban vitatkozni, mely a város atyjának a multkorai közgyűlésen való tömegesebb meg nem jelenését abból igyekszik kimagyarázni, hogy a szentesi községnek nincs tisztában a polgári leányiskola hivatalával, nincs megelégedve mai szervezettel s csekély fogva az illető iskola ügyei iránt nem érdeklődik. Az a képviselőtestület, mely eddigelő mondhatni egy akarattal, oly jelentékeny áldozatot hozott a tanügy érdekében, midőn legközelebből is egyetlen ellenző hang nélkül helybenhagyta a Mácsai féle házának a polg. leányiskola céljaira történő ideiglenes megvételéről szóló polgármesteri jelentést, kétségtelen jelét adta annak, hogy a polg. leányiskola feladatát ismeri, haladását szívén viseli s egyszerűen tarthatatlanná tette azt az állítást, hogy tagjait tudjárt a másik közgyűlésen való tömegesebb megjelenésétől ugyanazon iskola iránti közöny tartotta vissza.

De a magam részéről nemcsak a képviselőtestületben, hanem általában a szentesi községben sem látok oly nagy mérvű tájékozatlanságot a polg. leányiskola feladata iránt, s olyan elégedetlenséget mai szervezettel szemben, mint a cikkről úr. Többet azt sem látom hogy akár a „Szentés és Vidéke” május 25-iki számában kifejtést nyert ama nézet körül, melyszerint a mostani szervezet mellőzésevel a növendékeknek a mindennapi élettel szorosabb kapcsolatban álló, gyakorlatiasabb nevelést kelene adni, akár pedig ama K. úr által felhozott másik óhajtas mellett, hogy t. i. a polg. leányiskola a nyelvmesterek és zongoratanulók konkurrens legyen, tábor főnöközzel. Sőt, ha ez utóbbit a K. úr által hozott előtettől megtagadta, maga eredetiségében vizsgálom és eltekintek azokról, amik általánoságban, mint bizonyítékok voltak az iskolaszék ülésében említve, úgy találok, hogy leányiskolánkat illetőleg csak az idegen nyelveknek gyakorlatiasabb kézi könyvekből való tanítására irányult az, természetesen a nélkül, hogy a kötelező tanterv létezéséről megfeledezett, vagy annak mellőzésére célozt volna.

Különbösek tetszik K. úr előtt, hogy „az iskolaszék nagyon is alárendelt szerepre kárhoztatja a tanítói kart, nemcsak annyiban, hogy átráta olyan hangon vanak fogalmazva, mintha egyenest valamely B.c. korszakbeli rendőrfőnökök kapta volna toltat örökre, (a leggyakoribb szó „Utastitak”), hanem, mert beavatkozik valóságos pedagógiai és didaktikai kérdésekbe, a melyekből pedig legfőbb zavuk a szakembereknek, t. i. a tanítóknak volna.”

A mi ezen állításnak reám, iskolaszéki jegyzőre vonatkozó első részét illeti, arra válaszom a következő:

Nem kell annak megfélézéséhez mély bölcsesség, hogy az iskolaszékhez közlés céljából felsőbb helyről érkező rendeleteknek akár a magam, akár bárki más ízlése szerint való átalkatása feladatomat kezezi-e, vagy nem? De etekintvé etől, kérden: józan eszű ember fennakadhat-e azon, ha ama rendeletek (bizonyára jogosan használt) ilyenféle kifejezéseit, mint pl. „utastitani kerem a polg. leányiskola igazgatószágt”, „tegye feladatává az iskolai igazgatóknak és tanítóknak”, „sziveskedjek az iskolai igazgatókat és összes tanítókat nyomatokosan figyelmeztetni”, „a fennt közölt magas rendelkezést a tanítási utasítékkal a legszigorúbb alkalmazkodás végett közzéle”, stb. a hivatalos stílus szokásos szóhasználatának tartom s azokat az átratok közlése alkalmával azon módon használom?

De nem is azt fájtalja K. úr inkább, hanem azt, hogy az iskolaszék valóságos pedagógiai és didaktikai ügyekbe is bele árja magát s cikke végén sürgeti, hogy ezen „úlságos” gyámkodás alól emancipálni kell az intézetet. Igazán kár, hogy K. úr nem fejrette ki bővebben, miszerint az iskolaszék tagjainak képességében nem lát-e elegendő garanciát arra, hogy nevelésük ügyekbe bele szójának, vagy ezen beleszóást találja e oly nagy mérvűnek, mely a polg. leányiskola tanítóinak törekvése elebe akadályokat gördít s ezáltal az intézet felvirágzásának is útjában áll, avagy a beavatkozást nem ismeri el az iskolaszék jogában gyökerezőnek? Mert ha K. úr jobban kimagyarázza magát, tisztában volnánk az iránt, hogy a személyek kicsinylésében, a tények túlbecsülésében vagy tájékozatlanságban keressük e nyilatkozatának kiforrását? De ha eme kiforrás megismeréséről le kell is mondanunk, azért arra nézve, hogy mennyi a jogos és igaz a K. úr állításából, tisztába jöhetünk.

Mindenek előtt meg kell ismerkednünk a vallás és közoktatásügyi miniszternek az 1868. XXXVIII. és 1876. XVIII. törv. cikkekre végrehajtása tárgyában az iskolaszék számára kiadott utasítások némely intézkedéseivel.

A 44. § többek között ezeket mondja: „Az iskolaszék . . . úgy az elemi, mint a felső nép és polgári, valamint a szakiskolák mindegyikében a tanítók kezébe adandó kézi könyveket a tanítvány vagy tanítokkól

egyetértőleg megállapítja . . . Használó eljárását gyakorol a taneszközök megválasztásában is . . . Elkészíteti a heti tanítási óratervet, azt megvizsgálja s ha helyesnek találja, helyben hagyja . . .”

Midőn tehát az iskolaszék a lefojtt tanév alatt a tankönyvek megválasztásában (nem is teljes erellyel, hanem jámbor óhajtas alakjában) be kívánt folyt, midőn a leányiskola tanfelügyelője által megszerzésre ajánlott taneszközök mennyiségét (csupán a rendelkezésre álló anyagi erő csekélyebb volta miatt) korlátozta, midőn a betervezett órarendet megvizsgálta és a gazdasági órák beosztása ellen szót emelt, csak kötelességet teljesítette, de sem tudatlanságának, vaskalaposságának, vagy tapintatlanságának legkisebb jelet nem adta, se a leányiskola pedagógusaira leldérvonyást nem gyakorolt, sem olyasmint nem tett amire felhatalmazva nem volt.

Ennyi mindössze a bűn, melyet az iskolaszék a polgári leányiskolával szemben elkövetett. Pedig tehetett volna többet is. Mert lássuk, mit is mond csak a fentebb említett utasítások 62. §-a?

„Hogy az iskolaszék az iskola belélett folytonos figyelemmel kíséresse s arra mindig irányozgató befolyalhasson, a szorgalom idő heteit, hónapjait tagjai között teosszja s a helétlő és honapoló tag aztan az iskolát henteleként legalább egyszer meglátogátja . . . a kiarendelt látogató az iskolába a kiadott utasítás rendelkezései szerint mindent szemügyre vesz . . . s itt szerzett tapasztalatairól az iskolaszéknek értesíti.”

„No hiszen, akkor kiáltott volna még cikkről úr kigyót-békát az iskolaszékre!! Pedig az ilyen látogatósolnak jötekyony hatása nem maradt volna el.

Azokra való tekintetből, kik az iskolaszék működését közelebbről nem ismerik, még csak azt akarom megjegyezni, hogy a cikkről úr által említett hiányokat, mint pl. a tanterők kevés voltát, a negyedik osztály felállításának előadhatatlanságát, a fölzerelés hiányosságát, az épület átalakításának szükségességét, az iskolaszék nemcsak nagyon jól ismeri, hanem azoknak orvoslására — nógátást nem várva — az adott körülmények között minden lehetőt meg is tesz. Így pl. a lefojtt isk. évhen veti szertartást rendeztetett be és a szükséges tornaeszközöket beszeresztette. Hogy a jelen állapotokkal egyszerre nem szakíthat, hogy csak törelmes és fokozatos munkával, mondhatni lépésről lépésre orvosolhatja a tényleg letező hiányokat, az — ugyhiszen K. úr is nagyon jól tudja — tejséggel nem az ő hibája. De azért kétségtelven meg fogja teremteni mindazon körülményeket, melyek között az iskola felviragozhatik és Szentes városának egyik büszkeségévé válhatik.

Derzsi K. Ferenc.

Ujdonságok.

Szentes, 1889. július 6.

— **Felhívás előfizetésre.** Tisztelettel kérjük mindazokat, kik lapunkat továbbra is megtartani, vagy új előfizetőit azt járuttatni akarják, sziveskedjenek e szándékukat jelen szám átvétele után kijelenteni, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjen. Előfizetési ár: félévire 2 ft, évnegyre 1 ft, mely összeg, a kiadóhivatal sajátkezőleg aláírt nyugtájára ellenében a lapkiadóknak fizendő.

— **Személyi hír.** Zsilinszky Mihály főispán valosztól megérte ma, legkesőbb azonban hétfőn reggel városunkba érkezik, mivel e napon már személyesen elhokól a közp. választmány ülésén.

— **Főispáni körút.** Várnegypály főispánja: Zsilinszky Mihály, mint lapunk legutóbbi számában írtuk, innen Szentesről körútra indult, hogy a vármegye községeit meglátogassa és a hivatalok kezeléséről személyes meggyőződést szerezzen magának. Szoklatlan feltepes ez nem csak a mi vármegyénkben, de széles e hazában s azt hisszük, hogy áldáros volta csakhamar általánosan érlehető leend. Tény gyantán annyit már konstátál-

hatunk, hogy amerre a fősipán járt, lekote több modorával mindenütt meggyerte magát a sziveket és mindenütt úgy ünnepele, mint a ki felé a legnagyobb bizalommal, a jövőbe vetett legszebb reményekkel tekintenek. Tőlünk Szegvárra utazott a fősipán, onnan másnap Mindszentre, majd Kistelekre és onnan tovább Szegedre. Szegedről Csongrádra utazott, hol kiváló flunsepseggel fogadták, miről lapunk más helyen fr. csongrádi levelezők. Csongrádon csaknem két napot töltött el és onnan Doromszóra, majd Hargos és Tápé községek megtekintésére utazott, amivel szemléltetését befejezte.

— **A polgárok ügyalma.** Hallatlan vak merőség az, ami merénylet nálunk a békés polgárok ügyalma ellen elküldhető hivatalos közegek: a csendőrség által. Fényes nappal hatótnak be pusztá feljelentésre vagy gyandira békés polgárok hajlékába, házmotózást tartanak s mikor az illető felszólal és követeli, hogy az illetékes hatóságán, a kir. járáshírhőságnál kutatása eredményéről jelentést tegyen, hogy így a méltatlannál meghurcolt, polgári becsületében megsértett, jogorvoslatlalt élve, a rajta esett szegényt és meggyaláztatást megtorolhassa, a házkutató, hatalmával visszaélt esendőt az feleli: hogy csak sétálni volt ott, privát passzióból eselkedett és az egész dolgot be sem jegyezvén szolgálati naplójába, tri passziója úgy kívánja, hogy ne is tegyen erről az esetről hivatalos jelentést. Hol vagyunk tulajdonképen, hogy ily jogserlelem eshet meg? Mivel jogállamban vagy a kancuka és diombányák hazájában? S mióta van jóga egy esendőnek a város belterületén s hozzá még csak így sétálva behatolhat békés polgárok lakásába, hogy darva kutatásaival nyugalmukat felzavarja, becsületüket a szomszédok és ezzel a világ nyelvére adja? A felháborító eset, mely bennünket é kifikadásra készit, a következő: Fischer Albert helybeli szikvízgyáros úrlevéljé Lévi József feljelentést tett a csendőrségnél, hogy Fischer az ő szalonjaitak jogtalanul eltalajdonítja. Jobban J. úrparancsnok otthon nem léteben, helyettese Fekete János vette fel a panaszt és nyomban el is ment a feljelentővel Fischer Alberthez házkutatást tartani, mely minden fúadózsák dacára sem vezetett eredményre, mert Fischernek esze ágában sem volt idegen vagyont eltalajdonítani. Fischer A. csak este értesült, hogy nála távolléteben mi történt, nyomban fel is kereste a csendőrsparancsnok helyettesét, hogy tőle felvilágosítást kérjen s ez akkor el is mondta, hogy határozott feljelentésre tartotta a házmotózást. Midőn azonban másnap Fischer felírta, hogy ezen esetről hivatalos jelentést tegyen, mert ő nem hajandó becsületés reve kipelevezetését nyugodan elvárni, a csendőrsparancsnoki helyettes a fentebb elmondottakkal utasította el. Nyilvánvaló, hogy akkor tudatára jött jogtalan esekedtetének s annyit óhatatlanság tartotta a bent, a város területén, hol ehhez jóga síncs, a házmotózást, most ép ily óhatatlanság vélté azt komolyan elvárhatni. Azt hisszük azonban, hogy ebben esádótt, mert eltemo, ille tées hatóságánál megteferett a feljelentés s megtartja nákarra, hogy nem szabad békés polgárok ügyalmát zavarnia.

— **Tájékoztató.** Postai levelezések és egyéb postai szállítások szüköszeik: levelezés, szállító, elve, postaványlap stb. most benndekent a helybeli postaiókség erte P. a közönség kényelme szempontjából ezen ú. W e l l i s c h V i m o s divatárkereskedésben is lesznek kaphatók. Szivesen hozzák ezt tájékoztas végett a közönség tudomására.

— **Szentesi hosnyások.** Egy előmes földik, névszerint Szilágyi Imre iparos, kinek szük volt szálvőaróasak határa, ezek előtt tekerkedett és kiment a hosnyások közé, Szerajevóba, szerencsét próbálni.

Hogy ezt a szerencsét, melyet messze idegenben keresett, megtalálta e ott avagy nem; nincs róla tudomástunk. De igenis arról értesülünk Szerajevóbol, hogy vezetett polgártársunkat egy tekintetben utóértte az ég áldása, amennyiben a felesége, kikötő zékük óta két egészséges gyermekkel gyarapította a Szilágyai családját. Nagy volt az ööm az új magyar hosnyakoskák szü letésekor, de csakhamar nagy lón a szomorúság is. Mert Szilágyi Imre, a nyakas kárvénista, nem kapott ott híte szerint való papot, ki gyermekeit a szent kereszttségben részesítse, más felekezet papjától pedig nem engedte a szertartást megtartani. Semhoggy ez főntéjek: inkább leyeznek a gyerekek pogányok — és pogányok is maradtak. Az idősebb, a fű 3 éves és 2 hónapos, a leány 20 hónapos kort ért meg friss jó egészségben, pogány hitellenségben, mikor vegre a múlt hó 23 án Szerajevóba jött az agrami felbékész, hogy felvegye őket az egy istent imádók seregébe. A kis pogány fű a kereszttségben Árpád Dezős, a leány pedig Imra Katalin neveket kapta s az agrami katonai felkés, anyakönyvi bevezetés végett ide küldi a keresztveleket Szentesre.

— **Kir. táblai ítélet.** Juhász János városi birtoknyilvántartó ügyében — ki tudvalevően zugfráskodás miatt lett első bíróságilag eléltve — a f. hó 2 án hozta meg a kir. tabla másodfokú ítéletét. E szerint Juhász János a zugfráskodásban bűnösnek mondatott ki és a nyháított körülmények figyelembevételével 50 ft pénzbüntetésre ítéltetett. Emnyiben változott az Iső föld hírság ítélete, mely 1 havi fogságra szült, egyebekben azonban a kir. tabla is az első fokú hírság ítélet hatáza helyében mely szerint a további zugfráskodástól eltiltatták és 30 ft eljárás költésben is elmarasztaltatik.

— **Sztrájkoló részesek.** A sztrájkolás kórja nemcsak az iparúkok, a garáji munkások közt itt ezután tanút; átharapózik az egyszerű földrepre, a részesekre is, kivált ilyenkor, mikor a föld termése nem fér csak olyan busás osztalékok, amilyenhez az eddigi jó termések folytán évek óta szokva voltak. Hiába, az újszólvasás művésze ma nap már nagyon általános valami. Az előkelő házaiban és a szegény munkás viskójában, mindenütt megfordul egy egy hírap és a részes ember is tudja: mit tesz sztrájkolni. Megmutatták ezt a derekegyházi uradalom részesi a hétén, mikor ténnyekbe verődte elhatározta, hogy nem állarak munkába. Nem arattak le a részben vállalt gabonát, áptát, mert rossz a termés, así osztalék rájuk jutna, nem érdemi a fáradságot, a munkás ember véres verítékét. Hiába volt a tisztak biztató rábeszélése — a részesek megkötötték magukat: nem dolgoztak. E válságos helyzetből Pásztor Ede uradalmi írtatótat tapasztalossága segítette ki az uradalmat. Elvezette a részeseket a legdúsabb kalászo kat ritgató tabla vetéshez s megkérdezte tőlük: jó vetés e ez? S miután ezek igenletek, így szót: „No finim! hát ezt arattak le legelősi sorban s amennyit ez ad, a szrint kápjátok ki a részteket, tekintet nélkül arra, hogy a többi tabla hogy fizet.” A tisztartató s írtatótat és mellányos kijelentése lefejezte a sztrájkolókai szótá vgan peng a kasza a derekegyházi uradalomban s gyűlnek a kévők rakásra a eséplő alá.

— **Új gimnáziumi tanár.** A rajzoló geometriai tanzsreke az idén gimnáziumunknál kiírt pályázat nem volt meddő, amennyiben a pályázók közül egy: Molnár Gyula, közpiskolai tanári oklevéllel bír s így meg is választották. A ideiglenes tanár: Bodor Ferenc tehát távozní kénytelen tőlünk, mit ószintén sajnálunk.

— **Zsidópapválasztás.** A helybeli zsidó hitközség p. pap választott a múlt hó 30 án. Tizenketve em volt az egyházközségnek papja s így, hogy anyai idő után végre ismét választanak egyet, ez a választás úgy ít ki, hogy a gazdaemberrel együtt, ki sokáig várta az esőt, má végte hatalmas peggel vegyest vilhar verte el termését. zsidó polgártársaink is így kiathatók: „adati uram eső, de nincs köszönet benne!”

„Választottok papot, de nincs köszönet benne!” Mert valami esádóttas, megfoghatatlan ez a választás, mely teljesen figyelmen kívül hagyja a pályázat feltételeit, ép olyan felkészt ért, ki a feltételeknek semmiben sem felelt meg; ki a magyar nyelvet sehogy sem bírja, száóki tehetségével ki nem válik és nem végezte a budapesti országos szemüniumot, holott a pályázatban vele oly kiváló erők vettek részt, kik e feltételek mindeneképen megfeleltek. Mondják, hogy e választás válságos truceválasztás volt, a trucebbak minitására. Téy, hogy az egyházközség képviselőtestületének intelligens elemei csaknem teljes számban leköszöntek a választás előtt, de tény az is, hogy maga a választás a hitközség tagjai nagy többségével ellenkezése talál és mozgalom indult meg arra nézve, hogy a választást szaukcionáló nagygyűlés egybelfásókar, a képv. gyűlés által választott Sebők Márk felkész ellen a vetőjog teljes erélytel és biztos eredménnyel gyakorolható. Hisszük is, hogy szító vallású, de szívetlélekkel magyar nemzetiségű polgártársaink élni fognak törvényadta jogokkal és nem hagyjuk magunkra oly papot erőszakolni, ki lehet igen derék, tudós férfiú, de semmiesetre sem magyar.

— **Megszűnt a dög.** A sertések közt pusztított orbánc-járvány, a főkáptányosság által kiadott hivatalos értesítés szerint megszünt és a zárlat ennek következtében feloldatot. Különbben nem panaszkodhatunk, hogy az orbánc járvány valami nagy pusztást vitt volna véghez szeres állományunkban. A járvány egész ideje alatt, a hivatalos felmutás szerint, mindössze 64 drb sertés halott el s így azt mondhatjuk: szerencsésen folyt le.

— **Vasútnak forgalma.** A szentes kunzentmártori vasúti üzleti eredménye a lefolyt június hónap a következő: Északlittartó: 808 személy, 4.900 kg. podgyász és 76.300 mázsa áru; érkezett 665 személy, 6500 kg. podgyász és 45.700 termérmáza áru. Ezek után esett személy és podgyászért 1028 ft, áruéért 1675 ft, összesen 2703 ft nyers levetel. A tenyok-kunzentmártori vasútra, mint tranzitvonalra esett a szállományok után személy és podgyászért 905 ft, áruéért 2457 ft, összesen 3362 ft bevetel.

— **Festett világ.** Épül a város, készíti az oszlopos trónterem, lombot hajtanak a fak, virágot a cserjék a rozoga nyári szökörben. Csak egy mind e pompa és fény papíron és vaszón van festve ritűt székben, vaskos vonásokkal, mert a sz. padí festészet egészen előt egyet festő terméktől: minél vaskosabbak a vonások, minél élénkebbek a színek anna, nagyobb a hatás, az optikai esádóttas, eső világással. Halmai székigazgató festéje úrtörte föl tanúját — a színtárlat előjvetelét meg előzve — a nyári szökörben és a nevezett város, trónterem, lomb és virág az ő esztendő ki, kerül ki. Halmai díszletfestője tehetséges fiatal ember, ügyes a szakmájában s bizony nem ártana, ha ugyan van erre valami alap, egy ké állandó díszletfestői véle a színlás számára, mert valami viszszeriasztó az, hogy — ha egy-egy alkalommal valami hangverseny van a szökörben, úgy kell függönyöket kiköleszőnőni, hogy a eszapsz, ridég alkotóaszt valahogy barátságosabbá tegyük, úgy két ily díszletnek költésgeit egyetlen munkvelői előadás behozna nálunk, azt pedig csak akarni kell: nagyon könnyű volna tartani.

— **Halálozás.** Egy szorgalmas, közhetsűlésben álo iparos polgártársunk e halálozásnak vetünk eszámoló írt. Szepe Sándor, a rel. egyház egyik presbitere huyt el 68 éves korában e hó 4 ten, hosszas betegség után és elhunyottat magyszámú családjá, nemkülönbben egyházközsége gyászolja. A temetés, a közönség nagy részvételvel, tegnap ment végbe. A család a kövekező gyászjelentést adta ki: Alosítottak mely tájdonról megtört szívvel jelentik a helybeli hit-

társaságában. Városunk határán Szalay Miklós főszolgabíró a járási és községi tisztikar élén fogadta az érkezőt. Ki aztán hosszú kocsisorral vonult be hozzánk, melyet díszöltönyű városi lovasrendőrségünk kísért.

Az utcákat a város lakossága, amerre a menet elhaladt, egészen eláította. Lehet mondani, az egész község talpon volt s óriási közönség hullámzott fel alá, folyton éjtelve a kedves vendéget.

A főispán először a szolgabírói hivatalt tekintette meg és tüzetesen informáltatta magát az ügykezelésről. Innen a városi közgyűlési terembe ment, hol a városi képvis. testület dörög eljennel fogadta és a közönség nevében Zádory Károly jegyző üdvözölt. Majd meg a papászi tisztjeléget fogadta a főispán, melynek nevében Kis István plébános tartott rövid üdvözlő beszédet.

A főispán aztán sorra járta a hivatalos helyiségeket, mindenütt tudomást vett az ügykezelés mikéntjéről s aztán kíséretével együtt átment az állami mentelőphöz, hol a telep parancsnoka: Perczel Dénes tőhadnagy fogadta.

Végül még Léway tanfelügyelő kíséretében az iskolákat látogatta meg, melyek mindenütt meglepő érdeklődésnek tárgyai.

Este a városba nagyteremben társas vacsora volt a kedves vendég tisztelőire, melyen a hatósági tagok, a főispánnal Szegedről jött vendégek és városunk egész intelligenciája részt vett. Hogy ez alkalommal kijutott a tökökből is, azt magyar emberek lakmározásánál talán fölösleges is említenem.

Másnap a főispán a főszolgabíró kíséretében Horgosra utazott fölünk s mi azzal a biztos társulattal vártunk meg kedves vendüknöktől, hogy általa vármegyénkre egy szebb jövő hajnala hasad.

— K. B. —

KÖZGAZDASÁG.

— Az ideai aratás és a gabonáinak. Megkezdődött határunkban mindenfelé az aratás, peng a kasza a sárgán hullámzó ka látszó gerben, de bizony nagyon sovány eredmény az, amit egy-egy fűrésztő napi munka rembe dönt s az ideai aratás nagyon gyenge termést ad nemcsak mennyiségileg, hanem minőségre nézve is. A búza szeme megszorult, ráncos, s ha helyeli-helyeli szép piros is szíre, de nincs egy ép, tökéletes mag az egész vadatában, úgy hogy ki háza lesz, a mely súlyra a 76-78 klt eléri az ideit. E körülmény és a fővárosi gabonapiacra beállott áremelkedés okozza, hogy gazdközönségünk tartózkodik az eladásban s dönti annak, hogy ma már 7 fit 40 — sőt 7 fit 50 klt is kapna búzájért, tovább áremelkedést várva, nem hajlandó alkott kötni a kereskedőkkel. Legutóbbi tudósításunk óta a búza ára 70-75 krajt-ra emelkedett s a költől még mindig fokozott vértékkel jelen meg a gabonapiacra. Ha már silányabb a termésük, legalább az áremelkedés potolja némiképp a mennyiségben szenvedett veszteségeiket, csakhogy fölé, hogy — ha Ameriká bearatott, hol az ideit óriási dúrsz termést várnak és gabonáját, lisztjét európai piacra hozza, az árakban ismét hanyatlás áll majd be.

Mai árának a következők:

Búza . . . 7 fit 40—50 kr. mmázsánként.
 Árpa . . . 4 fit 30—50 kr. föbel.
 Kukorica 4 fit 20—30 kr. "
 Zab . . . 3 fit 50—60 kr. "
 Szalonna mmázsája 53—55 fit.

— Vetések állása a külföldön. A külföldi vetések állásáról a következőkben értesítjük a gazdközönséget magamiheltartása végett.

Míg Oroszországban, Romániában s Németország keleti részében nagy az eső hiány, addig Francia és Angolországban éppen a túlságos esőségek okoznak aggodalmat. A hivatalos jelentések szerint általában Oroszországban közepeszerű aratást várnak. De Oroszországban pedig rosszul állnak a vetések, úgy, hogy közepesen is me-

klitások. A tavaszitak is elkesekett és gyengék. Am rikában elleben a terméskifutások jobbak a tavalyiaknál, s valószínű, hogy ott a kedvező időjárás folytán az ideit korábban is fognak aratni. Mindenesetre nagy érdek földessel nézhetünk az ideit összehasonlítások elé. A Balkánállamok vetéseinek állása szintén jó; teljes középtermetést várnak tüziből és tengeriből.

CSARITOK.

Szentesi különlegességek.

IV.

Nagy József uram hattyái.

Ismerik önök Nagy József uramat?

Nem?

Engedjék meg kérem, hogy saját magát bemutatjak:

A kongóuton szegény asszony iparkodik le a Tiszához. Sielősi lehet az útja nagyon, mert ahogy szaporán aprózza a lépést, egy azon menő kocsi utóli, megszólítja a kocsiin ülő gazdát:

— Ugyan kérem, ha nem sajnálja, vigyen le engem a Tiszáig. Bizony megszolgálom a jókaratját.

A gazda letekint a gyalogolóra. Űngyet egyet a bajusza alatt, szürke szemöldéi meg-megrándulnak s talán hogy megsajnálta a szegény asszonyt, talán hogy szemrevaló volt a vászoncseléd, elég a hozzá, hogy végre oda dörmög:

— No jól van, álljon fel hát ide mellém.

Az asszony kétszer se mondhatja magának, felkapaszkodik a gazda mellé az előtlesbe.

A befogott táltosok vígan poroszkálnak tovább s a gazda és vendége közt megered a beszéd:

— Hát ismer maga engem? — kérdi az előbbi.

— Nem én.

— No lássa! Pedig csak illik, hogy tudja, kinek a kocsiján ül. Hát én volnék Nagy József.

Az asszony gondolkozik. Úgy rémlik neki, mintha ezt a nevet már hallotta volna. Nem valami ritka, ismeretlen név az, csak az a baj, hogy ekkora városban, mint Szentes is, bizonyosan legalább 30 embert neveznek ezen a becsületes néven.

— Nagy József, Nagy József! — dübnyögi az asszony. — Hiszen ismerem, ismerem. Csak azt tudnám: hogy melyik?

Nagy József uram bajusza meg-megrándul, ahogy jótű mosoly játszadoz az ajkán, aztán így mutatja be magát:

— Hát, izé, kérdézősködjön csak ott a pápista templom körül: ki az, akinek ott 1000 forintos nagy kapuja van? Aztán ha megmondják, hát lássa, ez az 1000 forintos nagykapujú Nagy József vagyok én.

* * *

Nos hát, drága nagykapujú Nagy József uram, ahogy kánál áll az utcán és gyönyörködik a szép vásáros portájában, egyszer csak megbökőd a lütykös hüvelykujjával a homlokát és imigyen mormog a szürke hajszalól:

— Hm, hm! Hiányzik valami erről a kőszőlőpos kertésztől, nagyon hiányzik valahán.

Ki is sü ötte menten: mi hiányzik, befordult az udvarra, onnan a lakóházba és elővevén a kalamust, jó öreg betűkkel rendezte meg magának Budapestről négy darab igazándi, valóságos köhattyút.

Igenis, köhattyút.

Mert az volt az, ami a kőszőlőpos kertészt, a drága 1000 forintos kaput lesz hivatva méltóan bekoronázni. Az hiányzott onnan, hogy a portája úgy nézzen ki, akár valami nemesi kúria.

Négy darab hófehér köhattyút, hosszú hajlott karcsú nyakkal, vörös csőrrel és ugyanolyan labakkal, melyeken testük méltóságosan ringatózik.

Eiment a level, meg is jött a remélés gondosan becsomagolva, nehogy a nemes szónyasok gyenge testében valami hiba essék és ahogy nagy vigyáva kiszétek habtestüket a polyából, felvillant a Nagy József uram szeme jogos büszkeségében.

Most nézze meg aztán akárki emberét az ő nemesi kúriáját!

Főleprelt a négy köhattyú a kőszőlőposok fölé.

Nagy József uram, ahogy végignézte, mint sejtli fel reptelésekben a komfüveslegény s mint helyezkednek el ott, mintha soha többé nem akarnának onnan tovarepülni: ott vesztette magát napestig s be nem teit a ritka, délvidéki madarak nézésével.

Másnapra viradva is kiint volt már az udvaron.

Hej, az a négy hattyú, de meg is fogta a szívet, de meg is labonazta!

S ahogy ott nézi, ahogy gyönyörködik az ő kedves madariban, egyszer csak valami zavaró hang veri fel a némaságot.

— Papatyí, papatyí! — hangzik az útea, felől a drága hattyúk felé s a vekonyka-gyerekekhangok csakhamar melyébb hátszuszabakkompagiroz egy nagy diák.

— Vezsel be te, vezsel be te!

És „papatyí, papatyí! vezsel, vezsel!“ zúg egyszerre mindenfelől az 1000 forintos nagykapu körül, ahogy a diákok iskolába gyűlnek és mindenik hang egy egy tördőfő a Nagy József uram szívének.

— Hej, heste lelke! kiált ki a cüfő-lődőkra. Nem látjátok hogy hattyú! Igazándi, valóságos hattyú!

— Az am, felesel egy a vásottabb diákok közül. Csak hogy rövid a nyaka. Hattyúnak indult, de megállapodott liba korában.

És a síerelhad újból rakedzi a cüfőt:

— Papatyí, papatyí!

— Vezsel be, vezsel be!

— Vakapád! dörmög Nagy József uram bosszúsán. Hiszen igaz, hogy a nyaka egy kicsit rövidre maradt, de ne azt nézi, hanem — a l á b á t, az csak igazi hattyúiab.

De hiába minden. Ahány diák, iskolás gyerek, vásott inasgyerek arra megy, megáll az 1000 forintos kapu előtt!

— Papatyí, papatyí! — hangzik szüntelen, hogy mikor minden néma s az éj leszáll is csak ezt véli Nagy József uram hallani s bizony sokert nem adná, ha meghagyta volna a házat egyszerű polgárember portájának és nem vágyakozott volna nemesi kúriára.

Parquino.

Szerkesztői üzenet.

K. A. S. e. n. e. s. Engedelmével felrejtett közleményt Az ilyen kérdésekhez csak egyszer lehet és szabad hozzájárulni, ekkor indokolt is a felszólítás. De később a módó pol-mia személyes kedése csap át, ezt pedig határozottan kizárjuk lapunkból.

Laptulajdonos és felelős szerkesztő: Dr. Matéffy Ferenc.
 Tűrszerkesztő: Bánfalvi Lajos.

Hirdetés.

A szentesi zsidó hitközség képviselőtestületének 1889. évi június hó 30 án a papválasztás céljából megtartott közgyűlésén Dr. Sebők Márk nyerte el a legtöbb szavazatot.

Az alapszabályok 15-ik § a értelmében a nagygyűlés van hivatva a közgyűlés fenti határozatát jóváhagyni, vagy elvetni.

E célból az alapszabályok 16 § a alapján a nagygyűlés megtartására határnapul **1889. évi július hó 14-ik napjának délutáni 3 óráját** tűzöm ezenem ki, melyre a szentesi zsidó hitközség választói joggal bíró tagjait tisztelettel meghívom, **azon figyelemzetes mellett**, miszerint a hitközségi tartozásaikkal hátralebékban levők csak az esetben bírnak szavazati joggal, ha tartozásaikat f. évi július hó 12-kén délelőtti 11 óráig megfizetik.

Szentes, 1889. július 4-én.

Dr. POLLACSEK ALBERT,
hitközségi elnök.

SCHLICK-FÉLE VASÖNTÖDE ÉS GÉPGYÁR

Részvény-társaság Budapest.

GYÁR és IGAZGATÓSÁG:
VI. külső váci-ut 1696. 99.

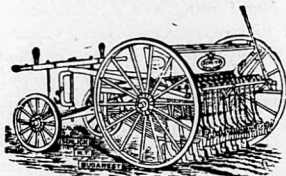
VÁROSI IRODA és RAKTÁR:
VI. Podmanický utca 14 sz.

Gőz- és járgányoséplő készülékek.

SCHLICK-féle szab. két- és háromvasu ekék.

Schlick féle szab. 'Haladás' sorvető-gépek.

Szörvavető gépek.

Schlick féle szab. Rayol ekék. Schlick- és Vidts-féle eredeti egyvasu ekék és tulajdművelő eszközök, boronák és rőtörő hengerek, szeszakvágók, répvágók répvásók, tengeri morzsolók, csüves tengeri darukok, gabonatisztító rosták, örlő malmok stb.

Az összes ekék tartalékbeszelei készletben tartatnak. — Ellényös fizetési feltételek. — Legolcsóbb árak.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Jegyzet. Van szerencsénk ezenem t. c. üzletbarátaink becses tudomására hozni, hogy noha a VI. Podmanický utca 14 sz. a. lévő irodáink legnagyobb részét a külső váci uton lévő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal ezen irodai helyiségünkben t. üzletbarátaink kényelme érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint hogy ugyanott építési cikkeink és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk.

Kiváló tisztelettel.

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár részvénytársaság igazgatósága.

Képviselőt és mintaraktár Szentesen: Schlesinger Ferencz urnál.

2275/ik. 1889.

Árverési hirdményi kivonat.

A szentesi kir. járásbírósg mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy özvegy Lénárt Józsefné végrehajtónak Kotvics Zsuzsánna végrehajtást szendvő s illetőleg az Árverési feltételeknek eleget nem tett vevő Kún Péter elleni 150 frt főkekövetelés és járuléki iránti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbírósg területén lévő és Szentes város határában fekvő, a szentesi 10824. szíjtkben 3409 n. 2. a. rsz. a. foglalt 268 négyzetölb terfű nagyhegyi szőlő és tartozékából Kotvics Varga Zsuzsánánál illető 1/2 részre s illetve az 1881. évi 60. t. c. 156. § ánál fogva az egész ingatlan és minden tartozékaira az árverést 469 frt 60 krban ezenem megállapított kikiltásti árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan — az 1889. évi július hó 22-ik napján délelőtti 9 órákor ezen telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiltásti áron alól is eladatulni fog.

Árverezni szándékozókat tartoznak az ingatlan becslésárának 10% át vagyis 46 frt 96 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3333 sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában kijelölt övadékképes értékpapírban a kikiltásköz kezeké leheteni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. § a értelmében a hánntpenznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiiltított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, 1889. évi július hó 12 ik napján.

A szentesi kir. járásbírósg mint telek-könyvi hatóság.

FARKAS GEDEON,
kir. járásbíró.

Máriacelli gyomorcsöppek.

Kitűnő hatású szer a gyomor minden betegséiben.

Fülfelhatalatlan étvágyhiány, gyomorgöngyösség, rossz illatú leleket, feltűvődés, savanyú felbőbénés, kolika, gyomorhurut, gyomorféreg, homok- és darakövek, túlságos nyálkakeződés, sárgaság, mndor és hányás, fűfűlés ha a gyomortel erd, gyomorféreg, szeszakvágók, a gyomornak etelekek és falatokkal való túlterhelése, gúliszék, lép-, máj- és arnyereg lántalank esetében. — Egy evőrege ára használati utasítással együtt 40 kr., kettős palack 70 kr. Kiszólti székletes Brády Károly gyógyszerész által Kremszében (Morvaország).

Kapható minden gyógyszerárban.

Óvás! A valódi máriacelli gyomorcsöppeket sokat hamisítják és utánozzák. A valódiág jelű minden üvegek mögött, a fenti védjegyvel ellátott borítékra kell gondyolva lennie és a minden üvegehez mellékelte használati utasítással meg kell jellemezve lenni, hogy az Kremszében Gusek Henrik könyvnyomtatásán nyomtatott.

Valódi minőségben kaphatók: Szentesen Podhradzky Ferenc és Várady Lajos gyógyszerárban; Hód-Mező-Vásárhelyen Aigner Gyula, Bereck Péter, Bántalvy Lajos, Kiss Gyula és Németh L. gyógyszerárjaiban; Szarvason Medvedy József és Bartes Emil gyógyszerárjaiban; Szegeden Ambrózy A., Barsay Károly, Bauer József, Károlyi Kálmán és Fonagy gyógyszerárjaiban. Szt.-Andráson Pollatsek Vilmosnál.

Csongrádvármegye tisztántúli j. főszolgabírójától. 1330. 1889.

PÁLYÁZAT.

Csongrádvármegyébe kebelezett Szegvár községben újabbli szevezés folytán felállított évi 40 frt, -- havonkénti részletekben utólagosan fizetendő babai állomás választás útján leendő betöltésére határidőül a f. é. július hó 31-ik napjának d. e. 10 órája ezenem kitűztetvén, pályázni óhajótk felhivatnak, hogy a fentálló törvények értelmében felszerelendő kérvényeiket f. é. július hó 29 ig mutassák be.

Mindszenten, 1889. jún 25

VÍDOVICH ANTAL,
főszolgabíró.

A BOURGEOIS FRANÇAIS (F. ANZU-UTSZÁJ)
Don MAUGUELONNE, prior

Főtisztelendő Benedek rendi atyái

Fogvize, Fogpora és Fogpastája

2 arany érmet: Bérsel 1848, London 1844

A legmagasabb kitüntések

Felállított 1373-ik évi BOURGEOIS PÉTER prior által.

« A főtisztelendő benedekrendi atyák fogvizének használatát, naponta kétszer, csupán vizbe véve, megakadályozza és megelőzi a fogak odvaságát melyeknek felerősítő és szilárdosító kölesége, a mennyiben a foghúst erőtlen s teljesen egészségtelenné változtatja.

« Szolgálatot tesznek tehát olvasóinknak, midőn őket ezen régi s practicus kösítőanyagára figyelmeztetjük, melyek a legjobb gyógyszer és a fogtájék elemegyüttlő óvszert képezik.

A ház megállapított 1887 ben. a Veszérgyűzők: SEGUIN 106 & 108, rue Croix-de-Segny BOURDEAUX

Kapható minden nagyobb illatszertárban, gyógyszerárban és jófogó hernakodásban.

1363. 1889. Csongrádvármegye tisztántúli j. főszolgabírójától.

Pályázat.

Csongrádvármegyébe kebelezett Szegvár községben lemondás folytán megüresedett **11-od jegyzői**, — 500 frt évi fizetés, 50 frt lakbér és 100 frt földbérpótlás havi részletekben utólagosan fizetendő évi javadalomazással egybekötött, -- állomás, választás útján betöltésére határidőül a f. é. július hó 31-ik napjának d. e. 10 órája tűzetvén ki, pályázni óhajótk felhivatnak a fentálló törvények értelmében felszerelendő folyamodványainknak a f. é. július hó 29-ig a szolgabírói hivatalhoz leendő bemutatására.

Mindszenten, 1889. június 25.

VÍDOVICH ANTAL,
főszolgabíró.

Magyar háziasszonyok

figyelmébe ajánljuk

„MAGYAR HÁZIASSZONY”

csmü háztartási, gazdasági és szépirodalmi hetilapot.

Képes dívatmelléklettel.

Külön regénymelléklettel.

Felöleli az asszonyok és leányok hivatásának egész körét, és amellet mulatást és szórakoztat.

Ára 1/4 évre 1 frt 50 kr, nolott a dívatmelléklet vagy a beköthető regény maga is megér ennyit.

2-2 Kiadóhivatal: Budapest, Károly-körút 18.

500.1889. szám.

Csongrádvármegye tiszántúli járás főszolgabírójától.

TICHO BERNÁT

áruraktárában Brünnben,
Kautmarkt 18. számú saját házában
utánvételre kapható:

Gyapju-beige kétsezer széles, a legutó- sabb, teljes ruhára 10 mé- t. 6 frt 50 kr.	King-szövet jobb a vászonnál 1 vég 3/4 széles, 30 róf 6 frt
Indiai foule félgyapju, kétsezer széles, teljes ruhára 10 mé. 5 frt.	Siffon 1 vég 30 róf l. r. 5 frt 50 kr. legjobb minőség 6 frt 50 kr.
Ujság hölgyruhanak a legdivatosabb csikós né- lök minden színben két- sezer széles 10 mé. 6 frt.	Kanavász 1 vég 30 róf lila, 4 frt 80 kr. 1 vég 30 róf vörös, 5 frt 20 kr. GARN-KANAVÁSZ 1 vég 30 róf kék és piros 6 frt
Fekete ternó szászországi gyártmány, kétse- zer széles, teljes öltözék 10 méter 4 frt 50 kr.	Oxford mosó, jó minőségű 1 vég 30 róf 4 frt 50 kr.
Karrirozott ruhakeimek 60 ctm. széles, legújabb színek 10 méter 2 frt 50 kr.	Angol oxford legújabb ajánlható 1 vég 30 róf 6 frt 50 kr.
Gyapju ripzs minden színben, 60 ctm. széles 10 mé. 3 frt 80 kr.	Egy ripzs garnitúra áll két ág és egy asztal- terítőből, selyemrojtóval 4 frt.
Dreidraht legjobb minőség 60 ctm. széles, 10 mé. 2 frt 80 kr.	Egy juta-garnitúra 2 ág és 1 asztalterítő, rojtóval 3 frt 50 kr.
Jaquard-kelme 60 ctm. széles, legújabb színek 10 mé. 3 frt 80 kr.	Juta függöny török minta, egy teljes függöny 2 frt 30 kr.
Francia voal 10 mé., elegans kim- ruhának, mosó 3 frt.	Hollandi futó szőnyeg maradékok 10—12 mé. hosszú, egy maradék 3 frt 60 kr.
Uri ingek saját gyártmány felér vagy színes, darabja l. r. 1 frt 80 kr., II. r. 1 frt 20 kr.	Nyári nagy kendő 3/4 hosszú 1 frt 20 kr.
Női ingek siffonból és vászonnál fi- nom himzéssel, 4 darab 2 frt 50 kr.	Női ingek erős vászonnál csinos szegélyű, 6 db 3 frt 25 kr.
Házi vászon 1 vég 30 róf 3/4, 4 frt 50 kr. 1 vég 30 róf 1/2, 5 frt 50 kr.	Lotakaró legjobb gyártmány, 190 ctm hosszú, 110 ctm széles, 1 frt 30 kr. szá- rú sárga. BERKON-TAKARÓ db 2 frt 50 kr.

Posztó-árak gyári raktára.

Brünni posztókelme egy maradék 3-10 mé. egy teljes férfilitőzetnek 3 frt 75 kr.	Brünni divatkelmek egy maradék 3-10 mé. egy teljes férfilitőzetnek 5 frt 50 kr.
Divat kelme 3-10 mé. finom, egy teljes terhöltozetnek 8 frt.	Felső kabát-kelmék legfinomabb minőség, tel- jes felső kabátok 8 frt.
Nyári kamgarn maradék teljes férfi öltö- zetnek, mosó 6-10 méter hosszu 3 frt.	Alkalmi vétel! Brünni kelmemaradékok 1 marad. egy teljes férfilitő- zetnek 3-10 mé. 4 frt 50 kr.

Minták ingyen és bérmentve.
Jo árúért és pontos szállításért kérésre dünk.
Elegánsan kiállított mintakönyvek 400
mintával a szobá urak részére bérmentellenül
szállítatnak.

Felhívás:

Hivatlanok, kereskedők és kikülbérmentes beki-
désel kaphatja azonnali a legújabb, legelősebb és
legutóbbi író-és másológépek prospectusát.

Steuer Otto író-és másoló-gép gyára.
Berlin SW. 6.
Friedrichstrasse 243 sz. 2.

Pályázat.

Csongrádvármegyébe bekelezett Szegevár községben felállított 365 frt évi, s ha-
vonkénti részletekben utólagosan fizetendő javadalmazással egybekötött irnoki állomás
a f. évi július hó 31-ik napján d. e. 10 órákor megtartandó választás útján fogván
betöltetni, pályázni óhajtok felhívtnak felszerelendő kérvényeiknek a szolgabírói
hivatalhoz f. é. július hó 29-ig leendő bemutatására.

Mindszenten, 1889. május 24.

VIDOVICH ANTAL,
főszolgabíró.

3-1

Legjobb asztali- és üdítő-ital.

Hazánk legkedveltebb
savanyuvize

ÁGNES FORRÁS.

A MOHAI

mely nemcsak a polgári körökben kedvelt, de utat tört magának a felsőbb és legelősebb
körökben is.

Ő felsége József főherceg, és ő felsége Milán szerb király

— asztalán rendszerint szolgál. —

Konstantinápolyban, Alexandriában, legközelebb Fiumében is ép ugy
mint hazánkban általában a kolera megbetegedés ellen präservatív gyógyszer-
nek bizonyult. — Mindazon tisztelt fogyasztónak, kik ezen ásványvizet akár borral, gyógy-
szelokra, vagy tisztán mint asztalvizet előszeretettel használják, kérjük azt rövidtve

ÁGNES.

forrás néven kiszolgáltatni. — A nagyérdemű közönségnek ásványvizünket szíves jóindu-
latába ajánlja. maradtunk teljes tisztelettel
az **ÁGNES-Forrás**
kutkezelősege Mohán.

Friss töltésben az ország minden gyógyszer-tárában, fűszerkereskedésében és ven-
dégelőjében kapható.

Országos főraktár

ÉDESKUTY L.

m. kir. és szerb kir. udvari ásványviz-szállítónál
BUDAPESTEN, Erzsébet-tér 7. sz.

Borral használva kiterjedt ledveltségnek örvend.

Kaphatók Szentesen:
Soós Albert és Szépe Károly uraknál.

T Ü D Ó B A J O K.

Gáz-kilhelés (Rectal-Injectio)

gyógyít tüdőbajokat, (tüdővérszt, sorvadást,
A leghihetetlenebb, az orvosok előtt elér-
hetetlennek látszott esemény, tüdőbajok
gyógyíthatósága, most már teljesen el van ér-
ve. Viághírű tanárok és orvosok bizonyít-
ványai, meggyőztek egyének száz meg száz
levele, melyeknek valódi másolatait meg-
cáfolatlan meggyőződés szerzése végett kívá-
ntra bérmentesen bárki kaphatja, orvosi szak-
napok kedvező jelentései a legnagyobb körhá-
zakban való alkalmazás a legfeynyesebb bizonyítványt
nyújtják a rectal-injectorral való kilhelési gyógy-
mód legmegelőbb, eddig nem sejtett eredményéről.

Példákepe ezt jelentik Dr. Bergeon és Dr. Morel ta-
nárok: „Köhögés, nyálkásság, láz, vérhányás három
nap alatt enyhülnek, azután teljesen elmúlnak —
alvás és étvágy visszatérnek. A test súlyszaporodása
hetenként 1/2 egészen 1 kilóig A legfárasztóbb életmó-

asthmát, időszakai bronchialbajit, tüdőkatarrhust.)
dot lehet azután folytatni.” — Cornil és Ver-
vuel tanárok így nyilatkoznak: „Az athmá-
a lélekzetihány azonnali elmúlása. —
Tél-s gyógyulás gyakran 8 nap alatt.” —
„Ujardin Beaumetz tanár: „Időszaki bronchi-
alkatarrh teljesen gyógyított.” — Fränzl
és dr. Statz tanárok: éhség áll be — súlyszá-
porodás egészen 5 kilóig.” — Dr. M'Laughlin: 30
magas fokú tüdő gümőkóros köztli valamennyi
alaposan felgyógyult.” — Hasonló jelentenek a be-
tegek. (A gyógyítás nem alkalmazható, nem zavaro-
s utóbj nélkül.) — A cs. kir. kizár. szab. gázkihele-
lési készülék (rectal - injector) használati utasítá-
ssal orvosok számára és magánhasználatra s a
gázfúvósztészhez való hozzátartozó kiegészítő
vagy postautánvétellel 8 frtért, gázmezővel 10 fo-
rintért kild

Med Dr. Altmann Bécs (Wien), VII., Maiahifer-strasse No 70.

Böhm. Krumau 1888. márt. 3.
Collega ur! Egy igen súlyos esetben egy tüdőbajosnál ön kilhelési készülékével valóban kitűnő sikert ért el.
Tisztelettel MED. DR. FAUTE GYULI.

Kecskemét, 1888. szept. 11.
Tisztelt orvos ur! Ön gázkihelési készülékét 1887. évi őszkor oly kitűnő sikerrel alkalmaztam, hogy
tökéletesen helyre álltam s ezen állapot azóta folytonosan tart ugy, hogy teljesen egészséges vagyok. Fozadja
őszinte hálaomat!
SZABÓ JULIA.

ÜZLETHELYISÉG VÁLTOZTATÁS.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy

férfi s női divatáru, vászon, posztó, pipere és rövidáru

Ü Z L E T E M E T

uri-utcában (III. tized 137. szám alatt) lévő, **ujjonnan épült saját házamba** áthelyeztem és a mai kor minden igényeinek megfelelőleg egész ujonnan rendeztem be a legfinomabb nemű **fűszerárakkal** egybekötve.

Az általános bizalom, melyet lelkijismeretes működésem által kiérdemeltem sikerült, arra serkentett, hogy ugyanezen házamban

érec, fakoporsó, sirkő- és sirkereszt- RAKTÁRT

létesítsek. Ezen raktáramat a legdiszesebb és a legszolidabab gyártmányú árukkal láttam el, így tisztelt vevőim igényeit teljesen kielégíthetem és arra fogok törekedni, hogy azon bizalmat, melyben eddig részesültem, ezután is minden tekintetben kiérdemeljem.

Jelentésem szíves figyelembe, új üzletemet pedig becses pártfogásba ajánlván, mely tisztelem kifejezése mellett maradok:

NYIRI GERZON.

10-8

Egy közhasznú találmány!

Ma, a találmányok korában, mikor mindenféle mechanikai szörnyiszőlött burjánzik fel, csak is az számíthat sikerre **új találmányával**, csak is az törhet útát a közhasználathoz, akinek oly művet sikerül létrehoznia, mely főleg két kérdést old meg sikeresen: a **takarékosság** és valódi **közhasznúság** kérdéseit. Egy ilyen közhasznú, minden családra nézve nagy megtakarítással járó új találmány a

Szabó M.-féle szabad. új takaréktűzhely,

mely **időben és tüzelő-anyagban** egyaránt óriási megtakarítást biztosít minden családnak és mindenek fölött azzal az előnnyel bír az eddigiek felett, hogy a sötét g y o r s a n és t e l j e s e n egyenletesen végzi.

Megtekinthető és kapható 50 frttól 75 frtig nálam, mint **egyedüli bizományosnál:**

Szenássy Ferenc,
vas-kereskedő.

3-3

Alólirott ajánlja

BÜKK-TŰZIFAJÁT,

a Tiszaparton átvéve vagy házhoz szállítva a legjutányosabb áron.

Sonnenfeld Sámuel,

fakereskedő.

3-2

SOOS ALBERT SZENTESESEN.

BORSZÉKI VIZ

!!! az ásványvizek királya !!!

mely a legelső orvosi kapacitások által Európa legjobb és **legszénsavdusabb ásvány** és **borvizének** van elismerve és ezen két főindok elég uttörő arra nézve, hogy kitarja hazánkból a burjánmódra elterjedt divatos, rosszabb s pláne drágább külföldi vizeket és elfoglalja ismét a magyar család asztalain az öt megillető első helyet!

kizárólagos főraktár SzenteseSEN:

SOOS ALBERTNÉL.

Ajánlom továbbá a következő **bel- és külföldi friss töltésű ásványvizeket**, melyek nálam a legjutányosabb árban kaphatók: **bárfiai, billini, budai, esziki, cigelkai, egri, emsi, gleichenbergi, gieszhübl, koritnicai, lipiki, carlsbadi, marienbadi, margit, mohai ágnes, parádi, szalvator, seltersi és roncegnói ásványvizek.**

SOOS ALBERT SZENTESESEN.

SOOS ALBERT SZENTESESEN.

SOOS ALBERT SZENTESESEN.

Édes zöld takarmányt télen át

egyedül csak a *Mayfarth Ph és társa*

Blunt-féle szabadalommal ellátott

ZÖLDTAKARMÁNY-SAJTÓJA

biztosít.

Egyetlen sajtó, mely önműködő, állandó nyomást gyakorol, tehát

egyetlen sajtó, mely a sikert teljesen biztosítja!

Egyetlen sajtó, mely lehetségessé teszi, hogy a le-sajtolandó takarmányt ne csak négyszögű, de kerek halmazokba is rakhatjuk.

A kerek felhalmozás csökkenti a nyomásföletlet és **ez által jelentékenyen szaporítja a kihasználást.** Egy pár emeltyű 2000 mázsa zöldtakarmány vagy kevesebbnek sajtolását eszközi.

Minden sajtók közt a (Ára egy sajtó összes vasrészeinek egy emeltyű-párral, készen kidolgozva: 100 legolcsóbb és legjobb. (frt o. é. a bécsi gyárból kiszolgáltatva

Mayfarth F. Tábor és társa,

BÉCS, II. Taborsstrasse 76,

Frankfurt a. M. és Berlin N.

10-8

A „SZENTES ES VIDÉKE” KÖNYVNYOMDÁJA
elvállal, minden e szakba vágó munkákat izléses, pontos és olcsó elkészítésre.

Nyomdahelyiség I. tized 265 szám, özv. Fried Józsefné urnó házában.

Ugyanott a „Szentés és Vidéke” című hetilap részére hirdetések felvételnek és a legjutányosabban számíttatnak.

len jó férj, apa és nagyapának: *Szeps* Sándornak 1889. évi július hó 4-én reggeli 8 órakor, életének 68 ik évében, hosszas betegség után szíves-hűdésben történt gázoss elhunyt. A meghodogoltnak hűteteinei f. évi július hó 5-én délután 4 órakor fogtak a reform. egyház szertartása szerint öök nyugalmra tételül. Áltás és béke legyen porán!

— **Fekete krónika.** Ismét öngyilkossági eseteket kell regisztrálnunk, két emberélet ment általuk veszendőbe s a halálom mind a kettőnél ismét az akasztás volt. Amit bűnösre a legmegbélyegzőbbnek tartanak: a felakasztatást — ép ezt választják ki azok a szerencsétlenek, kik akár mert nem éreznek magukban elég erőt megküzdeni az élettel, akár más időtti okból, önmagukkal es embertársaikkal meghasonolva, kimene-külnek e megunt világból. Az újabb esetek a következők: Nagy Bónné Kása Katalin, ki D a n e s ö Ferenczel élt vadházasságban, f. hó 3-án, lakásán felakasztotta magát a kamra mesteregerendájára. A rendőri szemle alkalmával kihallgatott Danesó Ferenc elő adja, hogy ő aznap reggel kiment 4 órakor tőkei földjére, honnan 8 órakor visszaterve, a kapitkészcsokot találta helyen találta ugyan, de a lakás el volt zárva s így csak az ud-varra mehetett be. Minthogy a ruhaját akarta kilőzni, Kása Katalin előbb Dözs-tanáréknál kereste, hova éjjelt a dologban segítsen, majd, hogy ott nem találta, a ru-hajára pedig szükségét volt, lakosait hívato-tt, kivel az ajtókat kinyitattatta. A lakásban nem talált senkit, de mikor a kamraját, melynek kulcsa nem került elő s a melynek zárával a lakatos nem bódogott, kife-szítették: Kása Katalint ott találtak, már egészen megmerevedett állapotban, a kamra mesteregerendáján függve, felakasztva. El sem tudja képzelni, mi vitte az asszonyt a végzetes tette. Reggel, mielőtt ő hazáról távozott, főfőjáról pároszkodott ugyan, s ő erre egy táj hideg vizet vitt be az ágyához, hogy azzal a fejét borogassa. — A másik eset áldozata a jó öreg emálossz: Far kas Zsig, ki 52 éves korában tnt tá arza az életre, hogy ő m. dig csak pengesse a cimbalom hárpját és mások táncoljanak a nótájára. Bűcsint mondott hát ennek a ke-serves világnak, ahol már a nótázó cigány sorsa sem olyan fényes, mint volt hajdanán s nem hall a cimbalomra léziasz talér, csak itt ott egy kopott picula — egyet gondolt az öreg és a mut létén egy szép reggel a padláson felkötötte magát. Gázoss tétét a leánya vette észre legelőbb, de bizony akkor már nem volt melegsé — a vén cimbalom kiszervezett, megmerevítették az ujak, melyek olyan ügyesen kezelték a cimbalomvert, míg a meleg élet lüktelett rajtuk keresztül.

— **Athelyezés.** Szirmák Béla róm. kath. segédkész, adminisztrátor minőségben Lörincbe helyezték át. Szirmák úr évek óta van városunkban mint szép lelkész és hívei tetszését előzőeken modora, még inkább kiváló szónoki tehetségével ro hamosan megnyerte. Távozását ószintén sajnáljuk.

— **Eljegyzés.** Bleier Ignác helybeli mészáros-mester kedves leányát: *Bleier* Vima kisasszonyt a múlt hó 30-án jegyezte el *Schwaner* Adolf vásárhelyi kereskedő.

— **Egy szentesi Robinzon.** A kereszt-ségben ugyan a József nevet kapta, az édesapja után meg a becsületes *Polgár* névre hallgat, nem is lakik valami pusztá szigeten, hanem itt köztünk egy népes, civilizált városban — de azért *Polgár* József uram, hogy mind a két néven egyszerre nevezzük — valóságos Robinzon életet él a nagyvölgy parton, a kis földcsékjén, melyen valamint a szomszédos területeken is ő a szuverén fejedelem, ki mindenek fölött önkénye szerint felségjoggal rendelkezik. Ha a földjén hopadást, mélyedést, süppedést lát, kitölti a város közeli legelő-jéből; ha tűzrevalója fogyatékán van, telik a város tűzfűzéből tüzelő is; ha meg úgy találja, hogy valahol az ő birtokán valami szemsértő halmocska domborodik, menten lefordja és eltölti vele a város árkat, —

mert hát, ahogy ezt a főkapitányságnál nával bevallja, ez így szokás, ezt ő már évek óta cselekszi a nagy magányában s nem tűnt ez tel soha szöknie. A jámbor öregt majd is megcsú a esoda, hogy ilyen gyerekeséget kizavarják, kapitány elé állítják a maga pusztá szig-téről, mikor ő ott olyan jól érzi magát szuverén jogát gyakorolhatán. Hjah, öregem! ma nem nagyon respektálgatjuk a szuverén jogokat! Kelméd is beleesik a törvény rendelkezéseibe és az édes nyugalmus életnek vége ott a nagyvölgy parti Robinzon szigeten. Jó ha bírságot nem szabnak kendre s egy kis esendes megfédés árán szabadtul ki a já-tékből, melyben a város tulajdonához nyúlt illetéktelen kézzel. Tanulja meg kelméd: szep a robinzoni élet, de veszedelmes.

— **A vízbe fullt.** A kun-szent-mártoni rendőrség arról értesíti f. hó 3-án a mi rendőrségünket, hogy ott egy *O r o s z Péter* nevű szentesi munkás a Körösbe fulladt. Hogy vigyázatlanság áldozata, vagy fűrészközben érte el a halat — erről a szomszédos rendőrség szákszavú értesítése nem ad számot.

— **Jegyzőválasztás Dorosmán.** Az elhalálozás toltán üresedésbe jött Dorosma községi főjegyzői állás a múlt hó 30-án lett választás útján betöltve, mely alkalommal *Tajthy Antal* ottani jegyzőt nagy szótöbbséggel főjegyzővé választották meg.

— **Amiről itt nem tudunk.** A „Buda-pesti Hírlap“ egyik e heti számban újsgolga olvasónak, hogy *Csongrád-érmegye legutóbbi közg. biz. gyűlésén Öbléd Vilmos biz. tag. felszólalt az ezüst hatosok érdekében mint amelyek egyetlen más országban sem oly kopottak, szerinte, mint nálunk. Hát az igaz. Az ezüst pénzünk nagyon kopottak, amnyira hogy az irást sem lehet rajtuk ki-venni. De arról már semmit sem tudunk, hogy nálunk ilyen nevű közg. biz. tag is volna, vagy hogy valamelyik közg. biz. gyűlésen ilyesmi szóba került volna. No bizony! Nagyobb dolgokkal sem tördünk mi olyan sokat, nem hogy az ilyen kiesny-segek, mint egy tíz krajczos, zavarnák nyugalmunkat.*

— **Iparostanonok hanyatlása.** Mult számbunkban azt olvastuk: haladás; azóta azonban meggyőződhetünk arról, hogy az bizony hanyatlás s hozzá még íjseztó mervő, amit iparostanoncaink az idei munkakiállítá-sunkban a korábbi évekhez képest bemutattak. Többnyom részt kezdetleges tárgyak, egy részüknél, ami job, rájegyve: „jó, de kétséges!“ azaz a bíráló biz. tagjai nem hiszik, hogy a kiállító maga csinálta. Ez bizony nagyon elszomorító, amnyival inkább, mert mindennit azt tapasztaljuk és így itt is joggal várhatók, hogy a verseny s a jutalomra való kilátás ösztönyt ad a cselek-vésre; míg itt ez az általános tapasztalat is hibásnak bizonyult. Egy kiesít több erély és buzgóság a mesterek részéről, nem a nagy közöy, mert így a kiállítások eelt tévesztettek s kár megtartani is.

— **Gimnáziumi statisztika.** Városi gimnáziumunkat a lefolyt tanévben összesen 182 tanuló látogatta, kik közül évközben le-maradt 6, magántanulóvá lett 1. Valás szerint járt a gimnáziumba 47 rom. káthol., 82 reform., 9 ág. hitv., 1 gör. kol. és 37 sídó tanuló kik közül felsőbb. osztályba átmént 119, javító vizsgára becsattat k 15 és osztá-y ismétlése utasítatott 12 illetőség szerint volt a tanulók lözt 151 szentesi, 13 cson-grádmezebeli és 12 más megyebeli. Össze-hasonlítva a korábbi évrrel, mikor összesen 179 beiratkozott tanuló közül az iskolány vegén csak 166 tanuló volt, a lefolyt tanév szaporulata 10 tanuló.

— **Tanítói jubileum.** A helybeli ev. református egyház népiskolái vizsgálatainak során, hetfőn délelőtt, *Pop László* tanító mutatta be egyháza érdekfűdő közön-ségének egy évi nehéz munkája becsületes eredményét. Azon szép alkalom, hogy mostani vizsgálata szentesi tanítói pályájának 25 éves fordulóját képezte, este a jubiliás tanfűrtű lakásába számos tisztelőt gyűjtött egybe, hogy a család örövendő tagjait együtt örüljenek s a nap hőset üdvözöljék.

— **Meggyőződés hatalma.** Világos bizonyítékok gyozik meg a közönséget, hogy *Warner Safe Cure*-je az egy-dűn hatásos szerves és majhaj, továbbá a vízsermek bajjai ellen, nemkülönben az ezekből származó minden egyéb bajok, nevezetesen **rheumatizmus, kövszény, vízibetegségés gyomorhaj** el en.

Az emberiség legnagyobb része szenved e bajok egyikében.

Warner Safe Cure je kéznél van minden olyan családban, melynek kedves hozzá tartozóinak egészsége.

Orvosok sikerrel alkalmazzák **Warner Safe Cure** jet ott, ahol minden más szer hatástalan marad.

Ezeket győgyított már **ki Warner Safe Cure**-je, s mindenki kigyógyulhat általa. Az alab közölt bizonyítványok és hálálkódó levelek mindenkétséget kiártnak.

Bécs, IV. Freitau.
Warner Safe Cure jet családomban, valamint főbb más ismerős családban is jó eredménnyel használták, s kész vagyok arról személyesen értesítes is adni.

Sild Rudolf.
Peherr, Schlauf m. Csehország.
Köteles-egem nek ismerem nyilvánosan is kifejezo köszönetemet a miatt, hogy *Warner Safe Cure* je gyomor-, vese és majhaj-jomból teljesen kigyógyított, minélután két esztendőig a leg borzasztóbb kínszókat állottam ki, s ez idő nagy részét ágyban töltésem kellett. A kezelő orvosok tehetetlentl álltak, s nem tudtak rajtam segíteni.

Prasek János, vendéglős.
Paks, Magyarország.
Örömmel értesítem, hogy *Warner Safe Cure*-jének kitűnő hatása van. Kövszényből és göröcsökből kigyógyít. S. Bene István,

Cútzon, Magyarország.
Egy Bright vesebajban szenvedő beteget *Warner Safe Cure* jével győgyítottam, s kitűnő eredményt értem el vele.

Dr. Kűcz Gyula,
Kralowitz, Csehország.
Warner Safe Cure jével kitűnő eredményt értem el. Scif Lipot, es. k. jegyző.

Krakko.
Warner Safe Cure jének jó hatása van hólyagbajomnál. Zaranskó Szaniszló,
es. k. főorvos, uradragazgató.

Königsberg, Eger m. Csehországban.
Írdt talva ézem magamat, hogy minden szenvedőnek a legmegleghbben ajánljam *Warner Safe Cure* jet. Ezt a szert mindenki bizalommal használhatja.
Hosszabb időn át májdagamban, epe-kőben, étvágytalanságban szenvedtem, táj-dalmat éreztem a jobb oldalamban, szívd-kín volt az életem.

Mintán minden más szer és a fűrdő-lúra eredménytelen maradt, *Warner Safe Cure* jet használtam s e szer, hála Istennek teljesen kigyógyított.

Brandlné, divatújsónő.
Bécs, VII. Myrthenasse 6 sz.
Az igazsághoz híven bizonyíthatom, hogy *Warner Safe Cure* je nekem reálkivül használt, mitűnt minden más szer eredmény-telen volt.

Ellicher Janos,
Szeged.
Warner Safe Cure-je nekem nagyon használt.
Baross László, lelkész.

Pilgram, Csehország.
Warner Safe Cure-je öt évig tartó gyomor-bajomból teljesen kigyógyított.
Národny Baruska, hazulajdonosó.

Belgrád.
A fűrtött *Warner Safe Cure* jet mindenkinek a legmegleghbben ajánlhatom mint vértisztító szert, továbbá főfájás és szívdobogás ellen, mivel ez a szer engem e beteg-segekből teljesen kigyógyított.
Kijevis Katalin.
Warner Safe Cure je kapható a „Salvator“ gyógyszertárban Pozsonyban, Török József ny. gyógyszertárában Budapestea, s más gyógyszertárakban.

Az évvegi vizsgálatok.
Gimnáziumunkban bevégzőltek az üsz-szes tárgyakból a szakvizsgálatok. Nem akarok most a vizsgálat módjáról és a tanítási

a vizsgálat alkalmával bűntudat eredményéről megemlékezni; ezáltal csak azon részvételen és közömbösségen csodálkozom, a melylyel a vizsgálatok iránt a városi közönség, első sorban a szülők és a gimnáziumi bizottság viselkedtek. — Valóban különös feladást uralkodhatik a szülők körében azon viszony felől, melyben szüleinek és tanúinak, családának és iskolájának egymással állnia kell. A legtöbb szüle — úgy látszik — azt hiszi, hogy az iskola nem egyebire szolgál, mint hogy az évek legnagyobb részében, a napnak bizonyos óráiban gyermekeiknek főidejét adjon és felügyeletet nyújtson; arról is szentül meg van győződve a legtöbb szüle, hogy teljes eleget tett kötelességének, ha a földéret és felügyelést lefektette a 12 fnt tandíjat, majdnem azt mondhatjuk a skandinávokhoz hasonlóan, hogy az egész év folyamán apa nem teszi egyetlen egyszerűen a lábát a gimnázium épületébe, hogy hadd lássa azt a helyet, ahol fia annyi időt tölt és hadd beszéljen azokkal a férfakkal, a kikről jórésben függ gyermekeinek jövő boldogsága. Sőt akkor se érdemelti az iskolát arra, hogy meglátogassa, mikor a tanári kar egykötben intővel és értelemmel figyelmezteti, hogy a fiu nem a legegyszerűbb útján van az erkölcsnek és hogy nem nagyon halad előre a tudományok ösvényén. Ilyenkor leginkább azzal mutatja ki az apa az iskola iránti érdeklődését, hogy jól elveri a fiát és még jobban összezúrdja a tanárokat a miérett őt közömbös nyugalmalól egy kis bosszúsággal kivárvatik — Pedig a tanári kar szívesen szolgálna felvilágosítással, bár, mikor bárki fordúljon is hozzá, sőt neha maga is szívesen venne az apának vagy anyának magyarázatát egyik-másik gyermek felől.

A tanári kar gyakran a legnagyobb sajnálkozással veszi észre, hogy mint romlik nemely tanuló erkölcsileg és mint marad hátra a tudományokban; azt is látja, hogy akár egyik, akár másik bajon mily könnyű szerrel lehetne segíteni; csak egy kissé gondosabb felügyelet, csak egy kevés szellemi támogatás és a fiu meg van mentve. Fel is emeli intő szavát, de a felügyelet nem tesz gondosabb, szellemi támogatás nem jó és a tanár kénytelen az év végén a fiút, ki csak felerészből hibás, kegyetlenül meg büntetni, életéből egy egész esztendő t elrabolni — A szüle ekkor csak is a tanári kart okolja, pedig magára vessen, mert a mit az iskolával szemben teljesített, az nem volt érdeklődés, hanem közömbösség, nem volt kötelességérzet, hanem felkiismeretlenség.

A gimnáziumi bizottságot is majdnem hasonló erős vádakkal kell illetnem, mert tagjai közül az enékök kívül alig egy kető vevődött el a vizsgálatra. — A gimnáziumi bizottság közömbössége annál megképebb, mert föl kell tennem, hogy tagjai tudják, az a noble officium és tisztán vannak a bizottság feladatával. Azt hiszem ugyanis, hogy a gimnáziumi bizottságoknak nemcsak az a feladata, hogy a tanári állás esetleges üresedésekor tanárt válasszon és a fűtés, világítás költségeit és egyéb iskolai kiadásokat megzavazzon és kiutalványozza, hanem volna egy magasabb rendű feladata is, t. i. kapcsolatot tartani lenn az iskola és a társadalom között. Éppen ezért nemcsak az évről vizsgálatokat, hanem az egész esztendő folyó tanítást is figyelemmel kellene kísérni és minden iskolai jelenség iránt teljes érdeklődéssel kellene viselkedni; hadd látnak a bizottság tagjai, hogy milyen ideleket tűz ki maga elé a mi iskola, milyen czélökért küzd és milyen feladatokat old meg; e tapasztalatokon október hadd iránjak ki azon bábelvényeket, melyek a nagyközönségben a tanításnak modern tervéről és módszeréről el vannak terjedve; viszont hadd ismeretnek meg a tanárokkal is a nagyközönségnek, a társadalomnak ki valómat, a melyeket az iskolával szemben táplál. Mert mely meggyőződés, hogy a tanítás csak akkor dícsérelhető majd teljes sikerrel, ha tanúrok és szülők egymással érdeklődnek, a feltevést és családgyámist támogatják, a kora és társadalom zavartalan üszhangban közös erővel működik. K. A.

Irodalom.

— Az „Olvasókró” című regényfolyóirat 10. és 24-ik füzetét vittük a héten. Előbbi az „Uj párisi titkok” című társadalmi regény folytatását, utóbbi „A remete király” című történeti regény befejező részét hozza. A folyóirat F ü l ö p György szerkesztésében jelen meg. Előfizetési ára évenként 1 fnt 50 kr., mely összeg a szerkesztőséghez, (Budapest, Üllői-út 21. szám) küldendő.

— A „Magyar ifjúság” című képes, ifjúsági hetilap, mely R a d ö Antal szerkesztésében jelen meg, a legkiválóbb ifjúsági folyóiratnak, melyet nyugodt lélekkel és megalom ajánlunk a serdüő ifjúságnak olvasmányul. A lap legutóbbi, 22-ik füzeté változatos tartalommal jelent meg, egy-egy füzet ára 30 kr., de előfizetni is lehet egész évfolyamra 6 fntal. E lapot a közoktatásügyi minisztérium is melegen ajánlja. E ő fizetési pénzek a kiadóhivatalhoz küldendők Budapestre, Károly körút 15 sz.

— Az „Eredeti Magyar Daltár.” Hoós János által szerkesztett és kiadott magyar zeneszerzők eredeti műveit tartalmazó zenemű-folyóirat III. évfolyamának 5. füzetét vittük. A füzet igen érdekes zeneművekkel közöl. Nevezetesen van a füzetben két terjedelmes és nagy gondtal némad: „A hárfja eredete.” Dr. Szöllösy Attilától. A másik: „Mélyen mint a Duna medré.” Gául Ferenc zeneigazgatótól. Mindkét dalt a művészi kidolgozás jellemzi, s végül tartalmaz egy könnyebb modorban írt népdalt Hoós Jánostól Tompa Mihály „Kicsi nádár a pusirta” kezdetű szövegére. A melléklet jelenleg is igen gazdag, a mennyiben 8 gyermekdalt hoz, a melyek iskolai dalokul is a legcélszerűbben használhatók föl. A pártolásra méltó zeneműfolyóirat előfizetési ára: egész évre 6 fnt, félévre 3 fnt. Előfizethető bármely könyvtárs újtán és a szerkesztő kiadónál Déván (Hunyadmegye.)

— Páris, a francia nyelv és sajtó kulturális hivatása Irta Chyle Ferenc. E cimmel jelent meg B. Csabán a „Corvinia” nyomda kiadásában egy feletté érdekes, szellemes és időseztű füzet, mely a francia nyelv és sajtóval foglalkozik és ismerteti az olvasóval a francia metropoliban a nyilvános életet és a francia nemzeti szellemet. A könyvecské csinos kiállítás jó hatást tesz. A füzet értékes adatokat szolgáltat a francia időszi irodalom kultúrtörténetéhez és különösen az irodalmi és journalistikai körök érdeklődését fogja magára vonni a francia nyelv és sajtóval egyetemes sege s kulturális jelentősége ktemelése által. A nők részére is tartalmaz a füzet ötletre direktő érdeklő részeket, mint pl. a divatról és a nők házköré Franciországnak stb. Különös érdeklő fogja olvasni és ügyösölván nélkülözhetlen e kis könygök a párisi világlátáshoz útanak, mert előre is megismerkednek a franciák szokásaival és gondolkodás módjával. Ara 40 kr. — Kapható B. Csabán, a „Corvinia” könyvnyomdában és minden nagyobb könyvkereskedésben.

Budapesti Hirlap (Szerkesztők és Lap-tulajdonosok: Csukási József és Rákosi Jenő.) A „Budapesti Hirlap”-nak a hazai műveltség-önközösség vette meg alapját. A lap előtöl fogva megértette a magyar közönség szellemét: minden párt-erőket méltóval küzdött szeméttük és fajancort, ez egyetlen jelszavát: **magyarság!** Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt öli módon, mely pártatlan magyar újságírás történetében. A hazai sajtóban máig a legényesebb eredményt a „Budapesti Hirlap” érte el; legújabb-zeűbb, legteljesjedtetébb lapja az ország-
— A külső dolgozó-társak egész seregén kívül a szerkesztőségnek annyi belső tagja van, amennyivel egy magya lap sem dolgozik. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény felől rendszer levezetőn kívül saját külön tudósító értesít követelend; a távirati szolgálat immár öli tökéletesen van berendezve hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hirlap” arról rögtön ne adjon hí és címerítő tudósítást. A „Budapesti Hirlap” politikai cikkeket Kaas Ivor báró, Rákosi Jenő, Grünwald Béla, Balogh Pál írják más kiváló hazai publicistákkal híven a lap függvényén, magyar, pártérdeket nem ismerő szellemű Politikai hírei széleskörű összekötésnek alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsított jegyzetek alapján szerkesztik, Magyarország politikai és közéleté felől távirati értesítésekkel lát-

nak el rendszer levezetők, minökkel minden városban sok nagyobb közönségben is bír a lap. „Budapesti Hirlap” távirati tudósításai manap már teljesen egyfokú a tanak a világsajtó legjobban szerkesztett hírszolgálatával. Europa összes metropolisaiban London-tól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a kik az az ott történt eseményeket, mint az elkövetkezé dróton öli futó híreket rögtön megfűtározzák. A külföldi rendszer tudósítókon kívül minden fontosabb esemény felől a szerkesztőség külön kiküldetesi tagjai adnak gyors és bő értesítést. A „Budapesti Hirlap” e czéljára havonként öli ötszázézt forint, mint a mennyi ezéltől 19 évre fel meg egy-egy hirlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyorsabban értesítő organuma a sajtóban. A „Budapesti Hirlap” Társasága a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradon élékelt színvonalán. A napirovatokat kitűnő zsurnalisták szerkesztik s a helyi értesítés ismert, legújesebb tudósítókra van bízva. Rendszeresen és törvényesül rovatát külön-külön szerkesztő a fővárosi sajtó eseményeit is mindig öli hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap” helyét foglalhat minden esztől asztalán. A közgazdasági rovatban a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, amit tájékozására szükséges. A regényrovarokban csak kiváló írók leguabb műveit közöl. — Az előfizetés feltétele: Egész évre 14 fnt, félévre 7 fnt, negyedévre 3 fnt 50 kr., 1 hora 1 fnt 20 kr. Az előfizetést vidékről legelőseztűben postautalványval eszközölhetők következő cím alatt: „Budapesti Hirlap” kiadó-hivatalának, IV. kerület, Kalap-utca 16. szám.

Vidéki levelezés.

(Főispán feladvás.)

Csongrád, júl. 3. 889.

Ünnepet ült Csongrád város közönsége a napokban — már t. i. azok, akik ünnepeket, mert a munkás osztály nem ünnepeket, annak dolgozta kell, ha elöi akar.

Ünnepe volt az itt, mert Csongrád megye főispánja látogatta meg az ösvártot, melyről a megye nevet nyerte.

Zsilinszky Mihály főispán jú. 30-án esti hét órákor mozdoragyük dörgése között érkezett a vadúton Csongrádra, hol is a peronon szép számú tisztelőket serege fogadta. A város nevelen a főjegyző üdvözölte, mire a főispán rövid szavakkal felelt s igerte, hogy az itteni viszonyokkal meg akar ismerkedni.

Azután kocsisorral Ujhelyi Nándor ügyvéd lakására hajtatott, a tiszteletere állított diadalút alatt. S meg az nap este résztvett a népkéltben tiszteletere rendezett társasestélyen.

Másnap a városbázon fogadta a tisztelőket és onnan mint quondam tanterfű az iskolákat látogatta meg, hol kinyilatkozta, hogy a csongrádi iskolák előtte igen jó hírből állanak. Előbizásk, most még nyomai vannak a hűzű s farsadhatlan volt elnök: Szvoboda Ferencz szigorú működésének. Bár retrograd haladást ne volnának kénytelének észlelni!

Julius 1-én este a kaszinóban volt estély a főispán tiszteletere, mely alkalommal természetesen a tiszteletben sem szűkölköltött a vendégsereg.

Julius 2-án reggeli 9 órákor útazott el főispánunk a vonattal, hova ismét szép számú közönség kísérte ki.

Mi minden jót vártunk az új főispán működésétől, ki nemcsak hogy megyei tisztviselő volt Bekesben, s így a közigazgatási apparátust jól ismeri, hanem azelőtt irodalmi érdemenél fogva is becsülésképes bírja! Szép műveltség és rokonszerű megjelénés, önkénytelen szerető kész.

Kisérje áldás lepteit, mikor legmagyarabb megyénk jöletlen faredozik, a hűben nincs kétségünk, ha eddigi munkás és becsületben folyt éltere tekintünk!

Csongrádi.

— Dorosma, júl. 3. 889.

Tekintetes szerkesztő ur!

Ha megengedi, hogy b. lapját olvokolvok tud főissámam felkeressem (mindenkor szívesen látjuk Szerk.) úgy megkezdem tudósító tisztelem azzal, hogy vármegyének új főispánjának: Zsilinszky Mihálynak itt időseztől referálok.

A főispán új tegnapi érkezett hozzáuk Novák József orsz. képviselő, Léva y Ferenc tanfelügyelő, Szluha Agoston szegedi főoktatási és szegedi rokoni; Redőczy Iván mérnök és Kétemen István ügyvéd